

INTELLIGENCE

Algemeen Veiligheidsbeeld 2025

EENHEID DEN HAAG

politie.nl

Rubricering
Politie openbaar

Colofon

Uitgave: Politie

Fotografie: Beeldbank politie

Vormgeving: Communicatie – Contentteam Den Haag

© 2025, Politie

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de politie, die daartoe door de auteurs met uitsluiting van ieder ander onherroepelijk is gemachtigd.

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Aangiftecriminaliteit en overlast	3
3	Jeugdcriminaliteit	8
4	SPECIAL: aanpak Preventie met Gezag	12
5	Openbare orde, contraterrorisme, extremisme en radicalisering	15
6	SPECIAL: NAVO-top 2025	19
7	Excessief geweld	23
8	Drugs	27
9	Witwassen en financieel-economische criminaliteit	31
10	Mensenhandel en migratiecriminaliteit	34
11	Online criminaliteit	38

Inleiding

Het Algemeen Veiligheidsbeeld Eenheid Den Haag 2025 schetst de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van criminaliteit, openbare orde en veiligheid in 2024 en (voor zover mogelijk) de eerste helft van 2025. Het beeld is samengesteld op basis van analyse van diverse (cijfermatige) politiebronnen, veiligheidsbeelden over specifieke onderwerpen, mediaberichten en extern (wetenschappelijk) onderzoek. Het beeld is opgemaakt in september 2025 en bouwt voort op eerdere edities. Het beeld is compacter dan voorgaande jaren en is minder gedetailleerd. In plaats daarvan ligt de focus op de veranderingen op de lange termijn.

Een aantal opvallende incidenten sinds het opmaken van het vorige Algemeen Veiligheidsbeeld:

- Een triest dieptepunt vond plaats op 7 december 2024, toen een aanslag met een vuurwerkbom een verwoestende explosie veroorzaakte aan de Tarwekamp in Den Haag. Hierbij kwamen zes personen om het leven, meerdere personen raakten gewond en meerdere woningen werden verwoest.
- Op de avond van 1 mei 2025 braken in Scheveningen ongeregelde heden uit, na een oproep op sociale media om te komen vechten. Honderden jongeren kwamen op die oproep af. Rond het Kurhaus raakten groepen met elkaar in gevecht, waarna die jongeren zich tegen de aanwezige politie keerden door hen te bekogelen met onder andere stenen en glas.
- Op 24 en 25 juni 2025 vond in het World Forum in Den Haag de jaarlijkse NAVO-top plaats. Met de komst van 6000 delegatieleden uit 45 landen was dit één van de grootste logistieke en veiligheidsoperaties ooit in Nederland.
- Op dinsdag 15 juli 2025 kreeg de politie rond 15:30 uur een melding van een schietincident in Gouda. Ter plaatse troffen de hulpdiensten het slachtoffer, een 39-jarige vrouw uit Eindhoven, op straat aan. Zij overleed ter plaatse aan haar verwondingen. Na een urenlange zoektocht is de verdachte rond 20.05 uur zwaargewond aangetroffen in de duinen bij het Zwarte Pad in Scheveningen. Het gaat om de ex-partner van de overleden vrouw, een 53-jarige man uit Eindhoven. De man overleed ter plaatse.
- Op 20 september 2025 splitsten meer dan 1000 relschoppers zich af van een demonstratie tegen het asielbeleid op het Malieveld in Den Haag. Zij schuwden daarbij niet om veel geweld te gebruiken tegen de politie, journalisten en de omgeving. De Mobiele Eenheid is de hele middag bezig geweest om de orde terug te brengen in Den Haag. Daarbij raakten vier agenten en enkele journalisten gewond. Er zijn 37 aanhoudingen verricht.

Dit zijn recente incidenten die plaatsvonden in de Eenheid Den Haag maar wat is het grotere plaatje, wat zijn de belangrijkste trends? Welke ontwikkelingen zien we en welke verwachten we? Door één keer per jaar de belangrijkste ontwikkelingen op een rij te zetten pro-

beren we politiemensen, veiligheidspartners en andere geïnteresseerden te informeren over welke ontwikkelingen wij vanuit de politie zien. Het betreft een document waarin de ontwikkelingen slechts op hoofdlijnen worden beschreven. In veel gevallen ligt er een verdiepende analyse met meer details aan ten grondslag. Soms is de constatering dat onze informatiepositie over bepaalde ontwikkelingen voor verbetering vatbaar is en kan dit aanleiding zijn voor een intern gesprek over vervolgonderzoek.

In het Algemeen Veiligheidsbeeld 2025 zijn twee specials opgenomen. Een special over de inspanningen van de politie tijdens de NAVO-top in juni 2025, en een special over het programma 'Preventie met Gezag', dat onder andere wordt uitgevoerd in Den Haag Zuidwest.

2

Aangiftecriminaliteit en overlast

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste ontwikkelingen van de criminaliteit en overlast, zoals aangegeven en gemeld door burgers en bedrijven, binnen de Eenheid Den Haag centraal. Hierbij wordt zowel gekeken naar de langetermijnontwikkeling sinds 2019 (het jaar voor de coronaperiode) als naar de recente ontwikkelingen in 2024/2025 ten opzichte van 2023.

Aangiftecriminaliteit algemeen

In 2024 zijn er binnen de Eenheid Den Haag door burgers en organisaties een kleine 75.000 aangiftes van misdrijven in het kader van het Wetboek van Strafrecht gedaan. Dit is een lichte stijging van 2% ten opzichte van het relatief stabiele beeld in de periode 2019-2023. In de maanden januari-augustus 2025 zet deze lichte stijging zich door (+2% t.o.v. 2024).

Diefstal en online fraude

Stabilisering fietsdiefstal, verdere toename van diefstal fietsonderdelen

Na een forse toename van het aantal fietsdiefstallen sinds 2019, is de stijging in 2024 afgevlakt (tot 11.690 aangiftes) en lijkt deze in de periode januari-augustus 2025 te zijn gestabiliseerd. Ook is er sinds 2019 een flinke toename van het aantal diefstallen af/uit van overige voertuigen, vaak van onderdelen van (elektrische) fietsen. Deze toename heeft zich in 2024 duidelijk doorgezet (+28% ten opzichte van 2023), met ook in 2025 nog een (zij het lichtere) stijging. Het aandeel van fietsdiefstal en de diefstal van onderdelen in het totaal aantal aangiftes is gegroeid van 14% in 2019 naar 21% in 2024/2025. Uit een verdiepende analyse blijkt dat slechts een klein deel van de fietsdiefstallen wordt opgelost. Waar een verdachte in beeld komt, is er vaak sprake van multi-problematiek.

Woninginbraken verder afgenomen, overvallen blijven op laag niveau en straatroof toegenomen

Na een sterke afname van het aantal woninginbraken in de periode 2019-2022 (-42%), zien we in 2023/2024 een stabilisering en in de eerste acht maanden van 2025 weer een verdere afname (-14% ten opzichte van dezelfde periode in 2024). Bij diefstal/inbraak uit bedrijven en instellingen zien we een vergelijkbare ontwikkeling. Wat betreft overvallen zien we, na een daling van 103 in 2019 naar 48 in 2024, in 2025 weer een wat hoger aantal (van 33 in jan-aug 2024 naar 40 in jan-aug 2025). Het aantal overvallen blijft echter relatief laag vergeleken met 2019. In vergelijking met vorig jaar zien we vooral een stijging met betrekking tot overige objecten, terwijl het aantal overvallen op woningen relatief laag blijft. Bij de toename ten aanzien van overige objecten gaat het vooral om de detailhandel, waaronder juweliers.¹ Het aantal straatroven is toegenomen van 270 in 2023

naar 307 in 2024. In de eerste acht maanden van 2025 zien we een verdere toename (+11%). De aantallen komen, na een paar jaar (2021-2023) waarin ze op een lager niveau lagen, weer op het niveau van 2019/2020. Het is daarbij belangrijk te nuanceren dat straatroof, overige diefstallen met geweld en fietsdiefstal met geweld vergelijkbare misdrijven zijn, die niet altijd gemakkelijk vanuit de systemen te onderscheiden zijn. Samengenomen is het aantal aangiftes van deze vormen van criminaliteit in 2024/2025 redelijk stabiel ten opzichte van de periode 2021-2023 en lager dan de aantallen in de jaren daarvoor (2019/2020).

Relatief stabiel beeld of dalingen bij andere veelvoorkomende vormen diefstal

Wat betreft andere veelvoorkomende diefstallen – zoals diefstal uit of van voertuigen, diefstal van motorvoertuigen en winkeldiefstal – zien we dat de aantallen in de afgelopen jaren ongeveer gelijk zijn gebleven. Bij diefstal van motorvoertuigen zagen we in 2024 wel tijdelijk een duidelijke daling, maar in 2025 zijn de aantallen weer op of net onder het niveau van voorgaande jaren. Verdere dalingen zijn zichtbaar bij zakkenrollerij en bromfietsdiefstal. Beide delicten zijn gedaald tussen 2019 en 2024 (resp. -35% en 33%) en deze daling zet zich verder door in 2025.

Wel is er een opvallende toename bij een kleinere categorie: 'diefstal van andere voertuigen'. Het gaat hierbij voornamelijk om scootmobielen. In 2023 en 2024 waren de aantallen al hoger, maar in 2025 is deze stijging nog groter (meer dan een verdubbeling in de eerste acht maanden tot 476 diefstallen). In augustus/september zijn de aantallen genormaliseerd.²

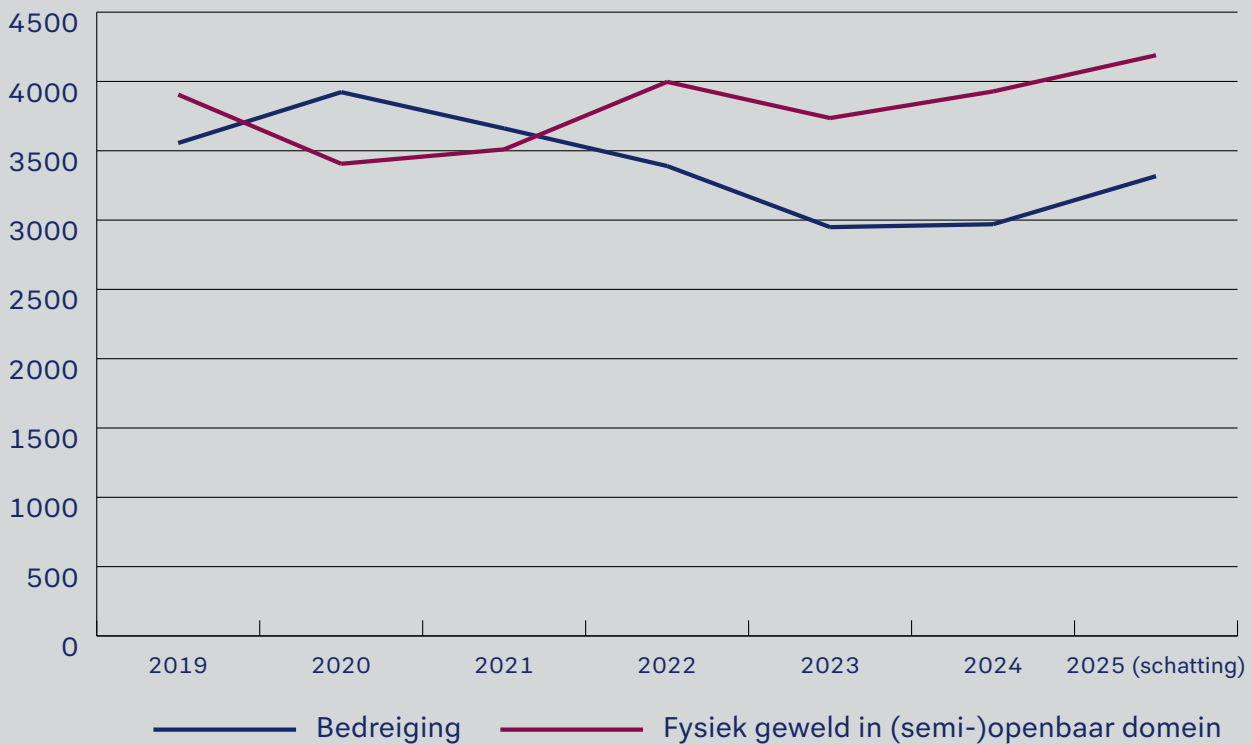
Lichte toename online fraude

Al jaren vormt online fraude een hardnekkig probleem. Vooral in de coronaperiode was er - zowel landelijk als in de Eenheid Den Haag - een piek in het aantal registraties online fraude gevolgd door een daling. In 2024 is er weer een lichte toename van online fraude zichtbaar. Binnen de Eenheid Den Haag komen we dan uit op bijna 11.000 registraties. Dat is 9% hoger dan in 2019 en duidelijk boven het niveau van vóór 2019. In het eerste half jaar van 2025 blijft het aantal registraties op hetzelfde niveau als in 2024 (zie verder hoofdstuk 'Online criminaliteit').

1 Betreft hier kleine aantallen maar ook landelijk is hierin een stijging zichtbaar. Zie o.a.: NOS, 8 oktober 2025. Juweliers slaan handen ineen: pushbericht bij overval of plofkraak. Geraadpleegd via: <https://nos.nl/artikel/2585638-juweliers-slaan-handen-ineen-pushbericht-bij-overval-of-plofkraak>

2 Mogelijk effect van maatregelen: plaatsen trackers en preventiecampagne (gebruiken kettingslot). Zie o.a.: Binnenlands Bestuur, 24 juni 2025. Haagse scootmobielen hebben dezelfde sleutel en worden massaal gestolen. Geraadpleegd via: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/scootmobielen-hebben-dezelfde-sleutel-en-worden-gestolen>

Figuur 1. Aantal registraties fysiek geweld in (semi-)openbare domein en bedreiging, Eenheid Den Haag

Bij fysiek geweld in (semi)openbaar domein: het betreft optelling van mishandeling en openlijk geweld tegen personen

Geweld

(Lichte) toename van fysiek geweld in het (semi-)openbare domein en bedreiging

Het aantal registraties van mishandeling in het (semi-)openbare domein is in 2024 licht toegenomen naar 3.514 registraties (+4% t.o.v. 2023) en de eerste 8 maanden van 2025 verder toegenomen (+6% ten opzichte van 2024). Ook openlijk geweld tegen personen is met 414 registraties in 2024 hoger dan in de voorgaande jaren (gemiddeld 362 per jaar in 2019-2023). In 2025 zet deze toename door met 13% ten opzichte van 2024. Over het algemeen is er met betrekking tot het fysieke geweld in het (semi-)openbare domein geen specifieke context aan te wijzen waarin de stijging heeft plaatsgevonden, maar voor een deel kan het vermoedelijk in verband gebracht met ontwikkelingen die we zien bij jeugdcriminaliteit (zie hoofdstuk Jeugdcriminaliteit). In het bijzonder vloeit de stijging van openlijk geweld in 2025 deels voort uit de rellen in Scheveningen op 1 mei 2025.

Aansluitend zien we bij categorie ruzie/twist in het (semi-)openbare domein in de afgelopen jaren een toename naar 9.163 incidenten in 2024 (+9% ten opzichte van 2022).³ Deze toename zet zich verder door in 2025.

Hoewel het een lichtere categorie betreft dan de hierboven genoemde categorieën, komt bij een deel ook voor dat er verbaal en/of fysiek geweld is gepleegd (maar geen aangifte is gedaan of er geen strafbare feiten zijn vastgesteld).

Het aantal aangiften van bedreiging was in 2024 met ongeveer 2.950, op een lager niveau ten opzichte van de pre-coronaperiode. In de eerste acht maanden van 2025 zien we echter een stijging van 14% (ten opzichte van 2024). De aantallen blijven naar verwachting wel lager dan in en vlak voor de coronaperiode. De stijging in 2025 is deels te herleiden tot een toename van bedreigingen van politici. Ook hiervoor geldt dat de aantallen lager zijn dan in de coronaperiode.

Lichte daling zwaar geweld

Het aantal aangiften van zwaar geweld - (poging) zware mishandeling en (poging) doodslag - is (licht) gedaald van 823 in 2022 naar 762 in 2024 (-7%), na jaren redelijk gelijk te zijn gebleven. In de eerste acht maanden van 2025 zijn de aantallen weer enigszins hoger dan in 2024, maar ze blijven nog steeds wat lager dan in de voorgaande jaren (-4% ten opzichte van 2022). In 2024 waren er 13 voltooide moord en doodslagen. Dat wijkt niet sterk af van de aantallen in de periode

³ De toename is waarschijnlijk groter omdat in 2024 bij een groter aandeel van de gevallen het type locatie onbekend was, en dus ook of het binnen of buiten de woning plaatsvond. Een deel hiervan heeft vermoedelijk in het (semi-)openbare domein plaatsgevonden.

2019-2022, maar het is wel lager dan in 2023 (20) toen er een relatief hoog aantal was. In de eerste acht maanden van 2025 zijn er vooralsnog 7 voltooide moord en doodslagen.

Binnen de criminele sfeer zien we in de afgelopen jaren weer meerdere moord en doodslagen (drie in 2025 en twee in 2024), terwijl er in de vijf jaar daarvoor in totaal twee incidenten waren. Daarmee (deels) samenhangend is er de afgelopen drie jaar ook vaker sprake van vuurwapengebruik: elf keer, waarvan vier keer in 2025, terwijl dit in de periode 2017 tot 2022 maximaal één tot twee keer per jaar voorkwam.

Afname huiselijk geweld, zwaardere vormen blijven op hetzelfde niveau

Het aantal huiselijk geweldsmisdrijven is in 2023 met 16% gedaald ten opzichte van eerdere jaren, tot 1.874 misdrijven. Vervolgens is dit aantal op hetzelfde lage niveau gebleven in 2024 en weer iets verder gedaald in 2025 (-4%). Binnen de huiselijk geweldsmisdrijven is de daling bij bedreiging/stalking ongeveer gelijk aan die van fysiek geweld. De daling is ook op landelijk niveau zichtbaar. Een kanttekening hierbij is dat op basis van zelfgerapporteerd slachtofferschap in de periode 2020-2024 geen daling zichtbaar is op landelijk niveau, maar dat er sprake is van een stabiel beeld.⁴

Als we inzoomen op zwaarder fysiek geweld⁵ zijn de aantallen - op enkele fluctuaties na - redelijk gelijk gebleven in de periode 2019-2024. In 2025 is het aantal vooralsnog lager, maar het betreft kleinere aantallen waarbij eerder schommelingen kunnen optreden. Wat betreft fataal huiselijk geweld is zichtbaar dat het aantal (ex-)partnerdodingen in 2024 (3) en in de eerste acht maanden van 2025 (1) lager is dan in de periode 2019-2023, waarin 5 tot 7 gevallen per jaar plaatsvonden. Wel betreft het schokkende zaken zoals het incident in Gouda, waarbij een 39-jarige vrouw door haar ex-partner is doodgeschoten op straat in het bijzijn van haar jonge kinderen. Dit ondanks het feit dat ze in een blijf-van-mijn-lijfhuis zat.⁶

Ook zijn er in 2024 en 2025 vijf andere zaken in de familiesfeer. Zo heeft er een kinderdoding plaatsgevonden, driemaal een (groot)ouderdoding en een keer een (jongvolwassen) man die door zijn broer is gedood. Het beeld blijft redelijk hetzelfde wat betreft het volgende: bijna de helft van de voltooide moorden/doodslagen vond plaats in de familie- of relatiesfeer, en valt daarmee onder het

domein Zorg en Veiligheid).

Daling (verbaal) geweld tegen de politie, fysiek geweld licht toegenomen

Het aantal registraties van geweld tegen de politie (GTPA) is met bijna 1.100 registraties in 2024 op hetzelfde niveau gebleven als in 2023 en in 2025 is het beeld onveranderd.⁷ Het niveau is wel lager dan in 2020-2022 toen er jaarlijks rond de 1.300 registraties waren. De daling ten opzichte van deze periode heeft zich vooral voorgedaan op het vlak van verbaal geweld, waarbij vooral het aantal beledigingen in 2024 en 2025 nog wat verder is gedaald.

Het aantal registraties van fysiek geweld is redelijk stabiel gebleven sinds 2020 en vanaf 2023 zelfs iets hoger dan in de jaren daarvoor. Daarmee is het aandeel fysiek geweld op het totaal aantal registraties toegenomen van 25% naar 32%. In 2023 waren er tijdelijk meer slachtoffers geregistreerd van zwaar fysiek geweld ten opzichte van de jaren daarvoor, maar in 2024 en 2025 zijn de aantallen weer lager. Kortom, de trend heeft zich niet doorgezet.

Wat betreft de context van GTPA zien we geen duidelijke verschuivingen.

Toename overlast kwetsbare personen, ook recente stijging jeugdoverlast

Bij kwetsbare personen zien we een (verdere) toename van het aantal overlastincidenten. De overlast van daklozen is opvallend en laat een verdubbeling zien ten opzichte van 2019. Uit een verdiepende analyse blijkt dat een groot deel van de stijging komt doordat burgers vaker overlast melden. Driekwart van de problematiek concentreert zich in de gemeente Den Haag en Leiden. Het aantal meldingen van 'overlast daklozen' lijkt een flinke onderschatting van het daadwerkelijk aantal overlastincidenten waarvoor de doelgroep verantwoordelijk is. Verhoudingsgewijs veroorzaakt deze doelgroep ook vaak overlast met betrekking tot alcohol/drugs en verward gedrag, winkeldiefstal en conflicten/ruzies. Hierbij is een beperkte groep stelselmatige overlastplegers verantwoordelijk voor een groot deel van de overlast. Wat betreft overlast door personen met verward of onbegrepen gedrag is er al een jarenlange toename, met ook in 2025 (tot en met augustus) weer een stijging ten opzichte van 2024 (+7%). Daarbij zijn er wel regionale verschillen. In de gemeente Den Haag is er een stabilisering⁸ terwijl er vooral in de districten Leiden - Bollestreek en Alphen aan den Rijn - Gouda een toename

4 CBS (2025). Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024.

5 (poging) zware mishandeling/(poging) doodslag/moord

6 RTL Nieuws, 17 juli 2025. Moord op vrouw in Gouda zoveelste geval van femicide: 'We moeten signalen serieus nemen'. Geraadpleegd via: <https://www.rtl.nl/nieuws/binnenland/artikel/5518805/femicide-moord-vrouw-gouda-relatie>

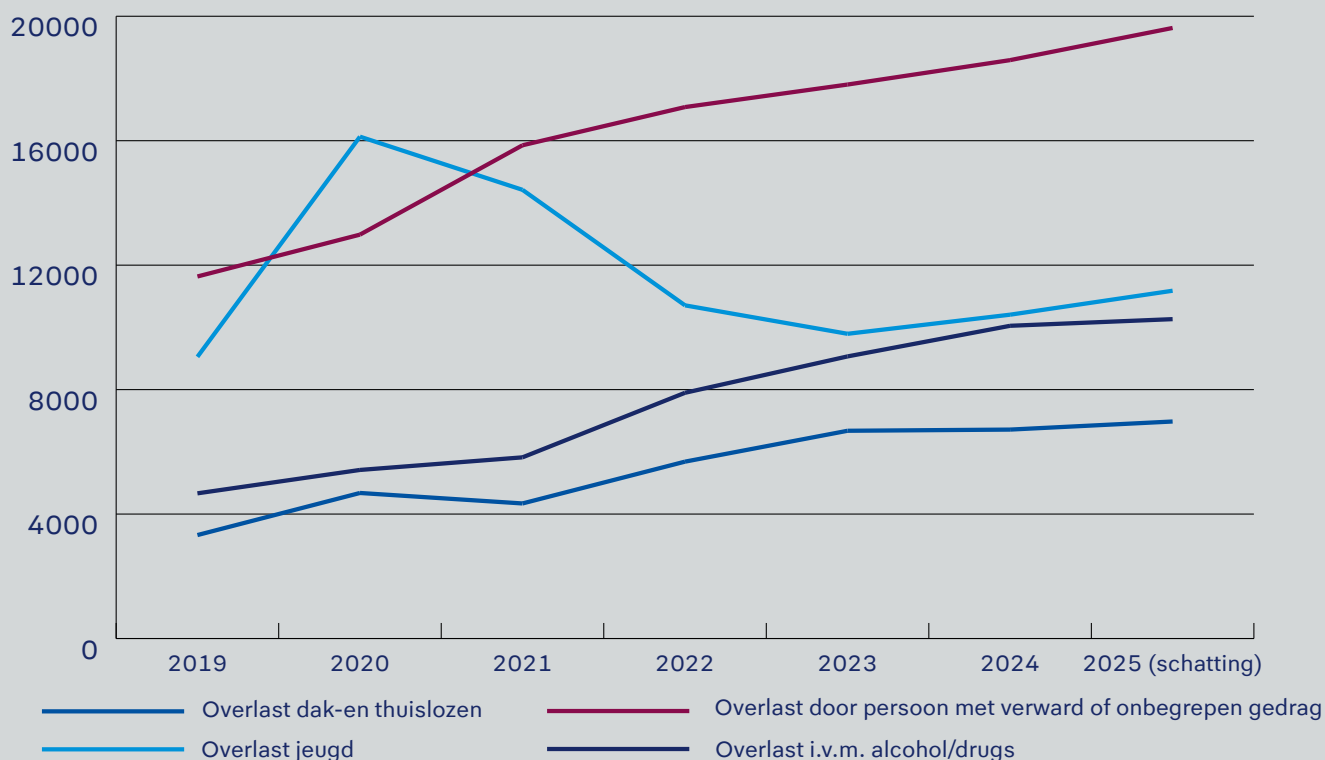
7 Op basis van projectcode GTPA. Op basis van Delta, waarin het aantal slachtoffers wordt bijgehouden, is wel een stijging zichtbaar in 2024 ten opzichte van 2023 (+8%), maar blijven de aantallen nog wel lager dan in de periode 2020-2022.

8 In de gemeente Den Haag wel een toename in het centrum, maar in de andere districten een (lichte) daling.

is.⁹ Mogelijk kan een deel van de stijging op de langere termijn worden verklaard door de toegenomen aandacht voor de problematiek. Ondanks dit rapportage-effect is er ook een daadwerkelijke stijging van de problematiek. De Veiligheidsmonitor laat bovendien zien dat inwoners in de Eenheid Den Haag in 2023 vaker aangaven overlast te ervaren van personen met verward gedrag dan in 2021).¹⁰

Met betrekking tot jeugdoverlast hebben we een forse daling gezien na de piek in de coronaperiode. In 2024 buigt dit echter om naar een lichte stijging en die zet in de eerste acht maanden van 2025 in een grotere mate door. Hierbij zijn er duidelijk regionale verschillen. Zo is de stijging in de periode 2023-2025 vooral zichtbaar in de districten Den Haag West (+35%), Westland-Delft (+35%) en Alphen aan den Rijn - Gouda (+29%).

Figuur 2. Ontwikkeling meldingen overlast kwetsbare personen en jeugdoverlast, Eenheid Den Haag

9 Hier in 2022-2024 stabilisering.

10 CBS (2024), Veiligheidsmonitor 2023

3

Jeugdcriminaliteit

Jeugdcriminaliteit is een breed thema dat veel overlap heeft met de andere hoofdstukken (zoals de hoofdstukken drugs, excessief geweld en online criminaliteit). Doordat een (beperkt) deel van de jeugdige delinquenten als volwassene doorgaat met criminaliteit, blijven ontwikkelingen in de jeugdcriminaliteit nog jaren invloed hebben op de veiligheidscijfers. In dit hoofdstuk gaan we in eerste instantie in op de ontwikkeling van het aantal jeugdige verdachten in onze eenheid en kijken we naar de verschillende vormen van criminaliteit waarvoor zij in beeld komen. Vervolgens besteden we aandacht aan rivaliserende jeugdgroepen. Deze criminele groepen staan sinds enkele jaren onder de aandacht van politie en gemeenten binnen de Eenheid Den Haag, vanwege verschillende incidenten van excessief geweld, en kunnen een opstap vormen naar de georganiseerde criminaliteit.

In algemeen relatief stabiel aantal aanhoudingen bij minderjarigen en daling bij jongvolwassenen

Er is in de afgelopen decennia sprake van een daling in de internationale jeugdcriminaliteitscijfers. De reden voor de daling van deze cijfers is niet eenduidig aan te wijzen, maar onderzoek wijst uit dat drie ontwikkelingen tenminste een rol spelen:¹

- Door technologische ontwikkelingen, de opkomst van de smartphone en online gamen komt het minder vaak voor dat jongeren met vrienden rondhangen en gedrag vertonen dat morele normen overschrijdt om kicks te zoeken.
- Een bredere trend waarin het door preventiemaatregelen moeilijker is geworden om criminaliteit (ongemerkt) te plegen en criminaliteit minder acceptabel is geworden.
- De verminderde neiging van de politie om jongeren formeel verantwoordelijk te houden voor wangedrag, door te reageren met het opmaken van een proces-verbaal en doorgeleiding van de zaak naar het OM.

Ook binnen de Eenheid Den Haag is er in de afgelopen decennia een daling van de jeugdcriminaliteit zichtbaar. Bij minderjarigen zien we al sinds 2019 een redelijk stabiel aantal verdachten (met tijdelijk lager aantal verdachten gedurende de coronajaren), terwijl er bij jongvolwassenen in deze periode nog een duidelijke daling plaats heeft gevonden. Ondanks de algemene daling van jeugdcriminaliteit zijn er een aantal zorgen.²

Toenemende betrokkenheid minderjarigen bij geweld, vooral bij openlijk geweld

Het aantal minderjarige verdachten van fysiek geweld is toegenomen van ruim 600 in 2019 naar rond de 750 in 2022 en vervolgens op dit hogere niveau gebleven, waarbij er vooral een stijging is van openlijk geweld tegen personen (van 185 in 2019 naar rond de 300 vanaf

2023). Het aandeel minderjarige verdachten van fysiek geweld is hiermee flink toegenomen. Dit komt mede omdat het aantal meerderjarige verdachten is afgenomen. Wat betreft het profiel van de minderjarige verdachten van fysiek geweld valt op dat zowel het aandeel meisjes en het aandeel 12 tot en met 14-jarigen is gestegen. In een groot deel van de gevallen zijn slachtoffers en daders bekenden van elkaar en is er sprake van een online component, vooral waargenomen in de vorm van filmen en het delen van video's op sociale media. Ook het aandeel minderjarige slachtoffers van vooral openlijk geweld is de laatste 5 jaar daarom gestegen van 26% naar 36%.

Ook het aandeel minderjarige verdachten voor diefstal met geweld, vooral bij straatroof, is toegenomen (van 46% in 2019 naar 56% in 2024, met een ongeveer gelijk percentage in 2025). Uit de monitoring van de rivaliserende jeugdgroepen blijkt een toename in betrokkenheid van rivaliserende jeugd bij het plegen van straatroven. Intimidatie en vernedering lijken daarbij een belangrijkere rol te spelen dan de buit en de confrontaties worden vaak ook gefilmd en online gedeeld. Bij deze straatroven worden (merk)kleding als jassen en schoenen, elektronica als Airpods en telefoons en fatbikes buitgemaakt. Met enige regelmaat wordt deze buit later teruggevonden op straat of teruggegeven aan het slachtoffer. In absolute zin stijgt het aantal minderjarige slachtoffers van straatroof. Zij vormen ook een groot aandeel van het totaal: van 25% in 2019 naar 39% in 2024 en een verder stijgend aandeel in 2025 (45% in januari tot en met augustus).

Wat betreft overvallen geldt dat het aandeel minderjarige verdachten de laatste jaren hoger is, maar hier zien we ook dat het absolute aantal niet is toegenomen en bovendien is het aantal overvallen gedaald (zie ook hoofdstuk aangiften en overlast).³

Verder is er in 2024 een (tijdelijke) toename gesigna-

1 A.C. Berghuis en J. de Waard (2017). Verdampende jeugdcriminaliteit: Verklaringen van de internationale daling. Justitiële Verkenningen 43(1), pp. 10-27.

2 De ontwikkelingen in de geregistreerde jeugdcriminaliteit zijn nader beschreven in het 'Strategisch jeugdbeeld: Ontwikkeling jeugdcriminaliteit Eenheid Den Haag 2019 – 2024' (Politie, 2025), deels geactualiseerd met gegevens t/m juni 2025.

3 In 2019 ook relatief groot percentage minderjarig.

leerd van zwaar fysiek geweld onder minderjarigen en (daarmee overlappend) het aantal mes- en steekincidenten waarbij één of meerdere minderjarigen betrokken waren. Daarbij is gebleken dat de helft van de in beeld gekomen minderjarige verdachten van mes- en steekincidenten op enige manier te relateren is aan de rivaliserende jeugdgroepen. Opvallend bij deze incidenten is dat het grootste deel zich niet heeft afgespeeld binnen de rivaliserende context. Door de jaren heen is er sprake van fluctuaties. In 2025 zien we dan ook weer een lager aantal.

Wat betreft het gebruik van vuurwapens is er niet een volledig beeld, maar bij vuurwapenbezit gaat het om fluctuerende aantallen (met jaarlijks tussen de 20 en 45 verdachten), waarbij het aantal in 2025 rond het gemiddelde van voorgaande jaren uit lijkt te komen.⁴

Toenemende betrokkenheid minderjarigen bij explosies

Er is toenemende betrokkenheid van minderjarigen en jongvolwassenen bij de uitvoering van explosies. Van de 67 aangehouden verdachten voor de incidenten in 2024 blijkt ongeveer de helft minderjarig, waarvan het merendeel 15- en 16-jarigen. Slechts 6 verdachten zijn ouder dan 30 jaar. Deze uitvoerders worden, vergelijkbaar met uithalers van cocaïne, geronseld door een tussenpersoon of broker in groepen op social media.

Betrokkenheid van jeugd bij online criminaliteit en drugscriminaliteit

Wat betreft jongvolwassenen is er al meerdere jaren sprake van een hoger aandeel verdachten van hard-drugsdelicten (bezit, handel en productie), zien we veel uithalers van drugs uit deze leeftijdscategorie en blijft de betrokkenheid bij online fraude onverminderd hoog. Zowel voor drugscriminaliteit en online criminaliteit geldt dat er een groot dark number is, groter dan bij de meeste onderwerpen die hierboven zijn beschreven. Echter bij beide vormen van criminaliteit zijn er zorgen over de laagdrempeligheid en lucrativiteit van deze delicten die ook op minderjarigen een aanzuigende werking hebben.

Rivaliserende jeugdgroepen

Rivaliserende jeugdgroepen en de doorgroei van jongeren richting de georganiseerde criminaliteit is een van de belangrijkste prioriteiten binnen het thema jeugdcriminaliteit en staat onder de aandacht van politie en gemeenten binnen de eenheid Den Haag. In de afgelopen vijf jaar hebben zich een aantal heftige geweldsincidenten voorgedaan die te wijten zijn aan rivaliserende jeugdgroepen en het belang van aandacht voor dit thema binnen de politieorganisatie hebben benadrukt. De huidige rivaliteit speelt zich voornamelijk af tussen jeugdgroepen uit Den Haag en Delft. In de rivaliteit tussen Haagse en Delftse groepen gaat het om een langlopend conflict, waarbij territorialiteit een belangrijke rol lijkt te spelen. Rondom

de gevestigde groepen dient zich een jongere generatie aan die onder andere een rol krijgen in videoclippen. Incidenten uit het verleden worden daarbij als erfenis overgedragen aan een nieuwe generatie jongeren, die zich dit conflict toe-eigenen. De spanning tussen groepen lijkt daarbij het afgelopen jaar weer toegenomen, mogelijk mede dankzij het vrijkomen van een aantal belangrijke figuren binnen deze problematiek die eerder zelf betrokken zijn geweest bij incidenten van excessief geweld. We zien een hoge mate van fluiditeit van de (sub)groepen, waarbij steeds nieuwe (rivaliserende) jeugdgroepen worden gevormd die vaak minder plaatsgebonden zijn, bijvoorbeeld omdat jongeren elkaar niet 'van de straat', maar vanuit het online domein kennen en zich als groep zijn gaan identificeren. De rivaliteit speelt zich af op groepsniveau. Dit uit zich in incidenten waarbij steeds andere personen betrokken zijn in de rol van dader en/of slachtoffer.

De doelgroep blijkt daarbij te opereren in een hybride werkelijkheid, waarbij online en offline sterk met elkaar verweven zijn. Jongeren wisselen via online platforms signalen, provocaties en bedreigingen uit die een directe uitwerking kunnen hebben in de fysieke wereld. Sociale media spelen op verschillende manieren een grote rol binnen deze doelgroep. Zo worden conflicten en confrontaties gefilmd en op sociale media geplaatst. Jongeren zien dit als vorm van reputatieschade en gezichtsverlies, waardoor ze zich genoodzaakt voelen te reageren en conflicten zich blijven opstapelen. Verder worden sociale media gebruikt om met elkaar in contact te komen en elkaar uit te dagen, bijvoorbeeld - maar niet uitsluitend - in de vorm van muziek (drillrap). Naast de rivaliteit speelt de onlinecomponent ook een belangrijke rol in de betrokkenheid bij criminaliteit. Jongeren worden online benaderd of bieden zichzelf aan voor het uitvoeren van criminele klussen, waarbij zij zich niet altijd bewust zijn van de inhoud, ernst en strafbaarheid van hun gedragingen. Ook kunnen jongeren online aangespoord of onder druk gezet worden tot het plegen van criminaliteit. Onder andere op basis van sociale media inzichten blijkt rivaliserende jeugd ook een eenheid overstijgend probleem te zijn, waarbij steden als Amsterdam, Almere en Rotterdam een belangrijke rol spelen. De bredere Nederlandse rap- en hiphopscene dient daarbij ook als inspiratie en voedingsbodem voor de jongere generatie en een manier voor jeugdgroepen om met elkaar in contact te komen.

Buiten de rivaliteit zijn vrijwel alle leden van rivaliserende jeugdgroepen betrokken bij verschillende vormen van criminaliteit en - afgaande op de ontwikkeling van oudere/voormalig groepsleden - zijn dit potentiële criminelen van de toekomst. Jongeren uit dit netwerk hebben meer gelegenheid om door te groeien richting de georganiseerde criminaliteit. Leden van de rivaliserende groepen

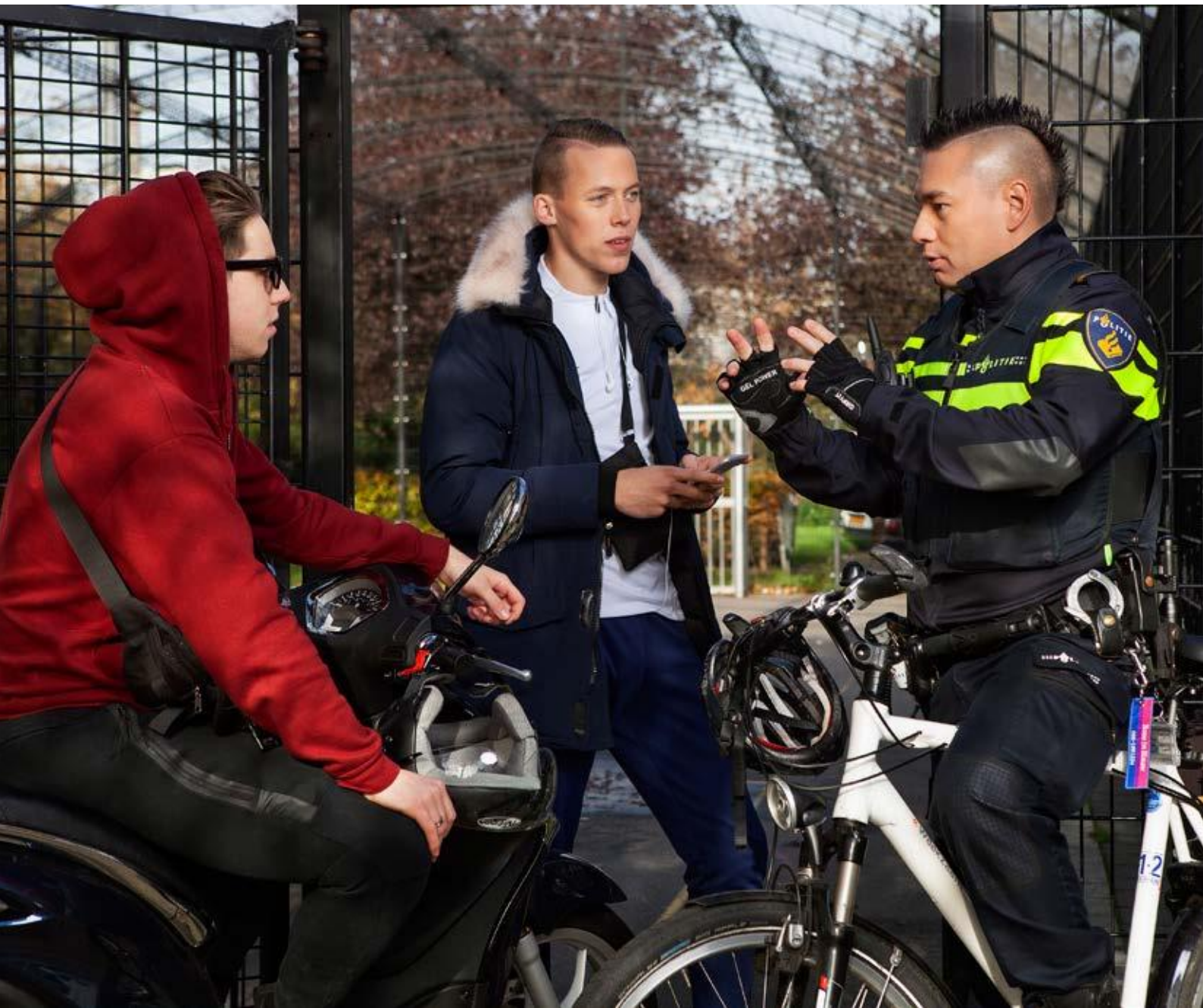
⁴ Landelijk is het aantal verdachten van vuurwapenbezit wel hoger in 2024/2025. Dit is echter te herleiden tot andere eenheden (vooral Rotterdam, Amsterdam en Midden-Nederland)

houden zich bijvoorbeeld bezig met drugshandel, geweld en straatroven. Voor een deel van deze delicten geldt dat zij gepleegd worden binnen het rivaliserende karakter van de groep, bijvoorbeeld straatroven met een duidelijk intimiderend en vernederend karakter. Deze delicten dragen bij aan het verwerven van status en kunnen gericht zijn tot leden van andere groepen, maar ook tot jongeren buiten het rivaliserende netwerk. Daarnaast is uit eerder onderzoek gebleken dat kernleden allen een geschiedenis met geweld te hebben, in de rol van slachtoffer, dader of getuige. Daarmee gaat het niet alleen om rivaliserend geweld, maar ook in bredere zin begeven jongeren uit het rivaliserende netwerk zich in een gewelddadige omgeving.

Een steeds beter beeld op dit thema laat ook de toenevende verwevenheid met andere thema's zien. Zo valt op dat de rivaliserende jeugdgroepen bredere connecties hebben binnen de rap- en hiphop-scene en met andere voor de politie relevante doelgroepen, waaronder OMG's en hooligans. Daarbij is ook sprake van een doorgroei van de gevestigde rivaliserende jeugdgroepen richting de georganiseerde criminaliteit. In de doorontwikkeling van deze groepen lijkt de rivaliteit niet meer zo centraal op de voorgrond te staan, maar wordt door middel van (criminele) uitbuiting en misdrijven toegewerkt naar een professionele criminele carrière. Jongeren maken daarbij stappen richting drugs- en wapenhandel en het uitvoeren van criminele opdrachten. Rivaliserende jeugdgroepen ontwikkelen zich door of vinden aansluiting bij criminele samenwerkingsverbanden (CSV's). De criminaliteit vanuit deze groepen gaat daarbij ook over de grenzen van de eenheid en landsgrenzen heen.

4

SPECIAL: aanpak Preventie met Gezag

De bestrijding van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit vormt al jarenlang een prioriteit voor de politie. In deze aanpak is het voorkomen van ondermijnende jeugdcriminaliteit een essentieel onderdeel.¹ Hoewel er in de afgelopen 20 jaar in Nederland gemiddeld gesproken sprake is van een afname in jeugdcriminaliteit, zijn er zorgelijke ontwikkelingen waarbij jongeren ernstige feiten zoals wapen-, drugs- en geweldsdelicten plegen. Uit eerdere veiligheidsbeelden blijkt dat ook in de Eenheid Den Haag signalen zijn dat relatief jonge jongeren zich bezighouden met drugshandel en geweld. Om te voorkomen dat jongeren betrokken raken bij dergelijke zware criminaliteit en zo doorgroeien in criminele netwerken, is het landelijk programma Preventie met Gezag (PmG) opgesteld. In dit hoofdstuk gaan we in op dit integrale preventieprogramma, dat momenteel in een aantal gemeentes in de Eenheid Den Haag uitgevoerd wordt.

Focus op preventie, maar ook duidelijke grenzen

Preventie met Gezag is een integrale, gebiedsgerichte jeugdaanpak, waarin gemeenten, politie, het Openbaar Ministerie (OM) en verschillende partners uit het domein Zorg en Veiligheid samenwerken in het voorkomen en doorbreken van criminele carrières onder jongeren. De PmG-aanpak richt zich op de meest kwetsbare wijken in Nederland. Dit zijn wijken die zich kenmerken door hogere (jeugd)criminaliteitscijfers, maar ook kampen met problemen als armoede, hoge werkloosheid en slechte woningen. De jongeren die deelnemen aan de PmG-aanpak worden weerbaarder gemaakt tegen de verlokkingen van de criminaliteit en wordt een aantrekkelijker toekomstperspectief geboden als alternatief voor een criminele carrière. Uit criminologisch onderzoek blijkt namelijk dat jongeren tussen de 12 en 27 jaar een verhoogde kans hebben om crimineel gedrag te vertonen.² Dit geldt vooral voor jongeren die opgroeien in een kwetsbare wijk.³ In het proces naar crimineel gedrag spelen risicofactoren en beschermende factoren een belangrijke rol. Zo kunnen risicofactoren ervoor zorgen dat iemand gevoeliger is voor criminaliteit. Hierbij kun je denken aan persoonlijke factoren, als de nog niet geheel ontwikkelde impulscontrole in de hersenen van jongeren, de grote gevoeligheid voor groepsdruk en de invloed van criminele vrienden. Ook factoren als lage sociale cohesie, een hoge verhuismobiliteit en sociaaleconomische achterstanden in de buurt kunnen invloed hebben.⁴

Tegenover deze risicofactoren staan beschermende factoren. Zo kunnen, onder andere, positieve rolmodellen, betrokken ouders, goede schoolprestaties en het bieden van toekomstperspectief een remmend effect hebben op het ontwikkelen van crimineel gedrag. Het programma

Preventie met Gezag richt zich op het versterken van deze beschermende factoren en het verminderen van risicofactoren. De focus ligt hierbij op preventie, met interventies die jongeren kansen bieden om zich positief te ontwikkelen en hun weerbaarheid te vergroten. Op deze manier wordt er een ander toekomstperspectief geboden, zodat zij minder vatbaar zijn voor ronselen en verleiding vanuit de criminaliteit. Tegelijkertijd worden de justitiële functies in de wijk versterkt, laagdrempelige rechtspraak ingericht en is er meer aanwezigheid van wijkagenten, zodat jongeren duidelijke grenzen ervaren wanneer ze wel 'over de streep' gaan, vooral bij jongeren die al betrokken zijn bij (ondermijnende) criminaliteit.

Preventie met Gezag in de Eenheid Den Haag

In de Eenheid Den Haag werken momenteel een aantal gemeenten met de PmG-aanpak, namelijk Den Haag, Delft, Gouda, Leiden, Rijswijk en Zoetermeer. In deze special gaan we specifiek in op de aanpak in de stad Den Haag.⁵ De gemeente Den Haag richt zich met de PmG-aanpak op Den Haag Zuidwest. Het gaat hier om de wijken Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust en Vrederust.

Doelgroepen van Preventie met Gezag

De intelligenceorganisatie van de Eenheid Den Haag heeft in kaart gebracht welke jongeren in aanmerking komen voor de PmG-aanpak in Den Haag Zuidwest en hoe hun criminele carrières eruitzien. Jongeren die het afgelopen jaar verdachte zijn van minimaal één delict en onder de 27 jaar zijn, vormen de doelgroep voor de aanpak. In juli 2025 vielen iets meer dan 300 jongeren in de doelgroep van PmG. Op basis van het aantal politieregistraties in de afgelopen vijf jaar kunnen er grofweg drie risicogroepen worden onderscheiden, namelijk jonge

1 Ministerie van Justitie en Veiligheid - DG Ondermijning (2023). Rapportage aanpak ondermijnende criminaliteit. Den Haag: Ministerie van Justitie en Veiligheid.

2 Farrington, D.P., & Welsh, B.C., (2007). Saving children from a life of crime: Early risk factors and effective interventions. Oxford, UK: University Press

3 Kullberg, J., Mouktadibillah, R. & Vries, J. de (2021). Opgroeien in een kwetsbare wijk. Over buurteffecten en persoonlijke ervaringen van jongens en jonge mannen. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

4 Rovers, B. (1999). De invloed van buurtkenmerken op criminaliteit van jonge inwoners. In: Musterd, S. & Goethals, A. (red). De invloed van de buurt. Amsterdam: SISWO, pp. 94-128.

5 Gemeente Den Haag, Politie & OM (2023). Uitvoeringsprogramma Preventie met gezag in Den Haag Zuidwest.

aanwas, doorgroeiers en harde kern.⁶ Deze groepen worden door de Eenheid Den Haag in kaart gebracht en gemonitord. Hierbij wordt met name gekeken naar het aantal keer dat zij verdachte van een delict zijn, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen delicten die gezien kunnen worden als opstapdelicten en delicten met een ondermijnd karakter. Bij opstapdelicten gaat het om veelvoorkomende criminaliteitsvormen als vermogensdelicten zonder geweld, lichte geweldsdelicten, rijden zonder rijbewijs en verschillende vormen van (online) fraude. Uit onderzoek blijkt dat deze delicten vaak kunnen worden gezien als een eerste stap in een criminele carrière. Bij ondermijnende delicten gaat het om delicten gelieerd aan georganiseerde criminaliteit, zoals handel in drugs, zwaardere geweldsdelicten (waaronder verboden(vuur)wapenbezit en aanslagen met explosieven) en vermogensdelicten als afpersing.

Jonge aanwas

De risicogroep jonge aanwas in Den Haag Zuidwest bestaat uit ongeveer 160 jongeren, met een gemiddelde leeftijd van ongeveer 18 jaar. Het gaat hier om jongeren die de eerste stappen in de (ondermijnende) criminaliteit hebben gezet. Zo zijn ze verdachte geweest van maximaal twee ondermijnende en/of opstapdelicten, waarvan ten minste één in het afgelopen jaar. Gekeken naar hun criminele verleden komt de groep jonge aanwas met name in beeld met opstap verkeersdelicten (zo'n 28%) en ondermijnende geweldsdelicten (zo'n 21%). Hoewel het in het merendeel gaat om lichtere delicten, zijn er ook gevallen waarbij jonge aanwas voorkomt in verband met zware mishandelingen of zelfs doodslag (maar verder dus geen of weinig andere delicten hebben gepleegd). De groep jonge aanwas pleegt de delicten veelal in directe omgeving van hun woonadres. Zo'n 80% van de delicten van deze groep vindt plaats binnen een straal van 5 kilometer van het woonadres.

Voor deze doelgroep ligt de nadruk op preventieve interventies, gericht op het bieden van ander toekomstperspectief en het vergroten van weerbaarheid tegen sociale druk en criminaliteit. Voorbeelden hiervan zijn weerbaarheidstrainingen op scholen of de inzet van jongerenwerkers en buurtbroeders.

Doorgroeiers

De risicogroep doorgroeiers in Den Haag Zuidwest bestaat uit ongeveer 110 jongeren, met een gemiddelde leeftijd van ongeveer 20 jaar. Dit zijn jongeren die al vaker in aanraking zijn gekomen met politie en justitie en (snel) door te lijken groeien in de (ondermijnende) criminaliteit. Zo zijn ze verdachte geweest van minimaal twee ondermijnende en/of opstapdelicten, waarvan ten minste één in het afgelopen jaar. Binnen de groep van door-

groeiers zien we wederom veel opstap verkeersdelicten (22%), en daarnaast diefstallen zonder geweld (zo'n 21%) en ondermijnende geweldsdelicten (zo'n 13%). De groep doorgroeiers pleegt de delicten vaak in de directe omgeving (<5 km) van hun woonadres (66%), al is dit aandeel wel iets kleiner dan bij de groep jonge aanwas.

Interventies gericht op de groep doorgroeiers zijn bijvoorbeeld het aanmelden voor een persoonsgerichte aanpak en stopgesprekken door de wijkagent.

Harde kern

De risicogroep harde kern in Den Haag Zuidwest bestaat uit bijna 50 jongeren, met een gemiddelde leeftijd van ongeveer 21 jaar. Het gaat hier om jongeren waarvan een deel een link heeft met een groter crimineel netwerk en zo een negatief rolmodel voor andere jongeren vormen. Jongeren die verdachte zijn geweest van minimaal twee ondermijnende delicten, waarvan ten minste één in het afgelopen jaar, worden als harde kern gedefinieerd. Binnen de groep komen vooral ondermijnende geweldsdelicten (zo'n 29%), ondermijnende drugsdelicten (zo'n 20%) en diefstallen zonder geweld (zo'n 12%) voor. Hoewel ruim 60% van de delicten plaatsvindt binnen een straal van 5 kilometer van het eigen woonadres, wordt deze groep vaker in verband gebracht met delicten buiten de stad Den Haag.

Voor de risicogroep harde kern lijken preventieve maatregelen vaak niet meer effectief. Er wordt daarom ingezet op meer repressieve middelen en snelle justitiële interventies. Door onder andere korte lijnen tussen politie en het OM en de inzet van speciale PmG-officieren wordt sneller en zichtbaarder opgetreden. Daarnaast vindt er wijkrechtspraak met PmG-zittingen plaats, wat zorgt voor een versnelde en goed afgestemde afdoening van zaken waarin sprake is van multi-problematiek.

Komende jaren

De kaders van de aanpak Preventie met Gezag zijn uitgewerkt door de gemeente Den Haag, OM, politie en lokale en regionale ketenpartners in een uitvoeringsprogramma voor de periode van 2023 tot en met juni 2026. Daarna zal besluitvorming plaatsvinden over continuering van de middelen tot een periode van tien jaar.

6 In het Uitvoeringsprogramma Preventie met Gezag Den Haag Zuidwest 2023-2026 wordt ook de doelgroep risicjongeren besproken. Het gaat hier om jongeren die nog geen politieregistraties hebben, maar wel een hoger risico om betrokken te raken bij (ondermijnende) criminaliteit. Omdat de politie geen/minder zicht op deze groep heeft, wordt in deze special alleen gekeken naar de groepen waar de politie op basis van hun bronnen een informatiepositie op heeft.

5

Openbare orde, contraterrore, extremisme en radicalisering

Veel van de internationale, politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die 2023 tot een onrustig jaar maakten, werkten door in 2024 en 2025. De oorlog in Gaza bracht wereldwijd veel teweeg, en ook de oorlog in Oekraïne duurt voort. Sinds de beëdiging van het kabinet-Schoof in juli 2024 voerden Nederlandse politici felle debatten, zoals over de werkelijke of vermeende migratieproblematiek. Burgers signaleren dat dit kabinet niet in staat lijkt met oplossingen te komen voor grote maatschappelijke kwesties zoals het klimaat, de woningmarkt, immigratie en stikstof.¹ In het voorjaar van 2025 maakte het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) bekend dat het vertrouwen in de politiek laag is en dat een meerderheid van de Nederlanders somber gestemd is over de toestand in het land. In algemene zin blijft de steun voor de democratie en democratische processen hoog, hoewel het SCP waarschuwt dat de brede hang naar een of meer sterke leidersfiguren mogelijk op gespannen voet staat met democratische processen en beginselen.^{2 3} De politie staat midden in de samenleving en wordt geconfronteerd met de gevolgen van al deze ontwikkelingen.

Radicalisering en extremisme

Zowel in 2024 als in 2025 handhaafde de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) het dreigingsniveau in Nederland op “substantieel” (niveau 4 van 5). Het jihadisme vormt nog steeds de belangrijkste terroristische dreiging tegen Nederland. Zoals ook de NCTV opmerkte leiden mobiliserende gebeurtenissen, zoals de oorlog in Gaza, en de manier waarop mondiaal-jihadistische organisaties daar in hun propaganda op inspelen, tot (voorbereidingen op) terroristische gewelddaden in Europa. Door arrestaties is de dreiging op korte termijn afgenomen, maar deze blijft hoger dan in voorgaande jaren.

Online radicalisering van rechtsextremistische en jihadistische jongeren

De online radicalisering van jonge personen is een belangrijk aspect van het hedendaagse jihadisme. Jongeren lezen en delen jihadistische propaganda. Jongeren radicaliseren online en werken schijnbaar toe naar het ten uitvoer brengen van hun online beraamde aanslagplannen. Deze trend was in 2024 en begin 2025 ook in Nederland zichtbaar, ook binnen de Eenheid Den Haag. Ook op het vlak van rechtsextremisme en -terrorisme is de online radicalisering van jongeren en deelnemers aan extremistische fora en chatgroepen zorgelijk. De dreiging die uitgaat van deze soms zeer jonge personen is nog altijd actueel. Deze stroming staat bekend als ‘accelerationisme’ en wordt gekenmerkt door de verheerlijking van extreem geweld en fantasieën over het starten van een rassenoorlog middels extreem geweld en aanslagen om tot een witte etnostaat te komen.

Daling anti-institutioneel activisme, maar dreiging van anti-institutioneel extremisme blijft aanwezig

Anti-institutioneel activisme speelde in 2024 en in 2025 nagenoeg geen rol meer; het aantal demonstraties gerelateerd aan anti-institutioneel gedachtegoed daalde in 2024 naar vrijwel nul. Slechts een zeer kleine, maar fanatieke kern geeft nog openlijk uiting aan zijn anti-institutionele overtuigingen. De dreiging van anti-institutioneel extremisme blijft aanwezig, met name uit de hoek van complotdenkers en aanhangers van het zogeheten ‘common law’-gedachtegoed (ook wel soevereinen genoemd), dat voor een beperkt aantal personen in Nederland resulteert in de wens om een alternatief rechtssysteem met eigen wetten, handhaving en rechtspraak op te richten. Dat deze dreiging actueel is, is gebleken tijdens de NAVO-top. In juni 2025 zijn er acht soevereinen opgepakt waarvan het Openbaar Ministerie aangeeft dat deze een terroristische aanslag wilden plegen op ambtenaren of overheidsinstanties rond de NAVO-top in Den Haag. “Het doel was om zich met geweld te verzetten tegen het huidige systeem en de huidige structuren te ontwrichten of te vernietigen”, zei de officier van justitie.⁴

Psychische aandoeningen in CTER-casuïstiek⁵

Uit een verkennend onderzoek naar de prevalentie (het voorkomen) van psychische aandoeningen in CTER-casuïstiek is gebleken dat in 2024 in tenminste 28% van alle nieuwe CTER-signalen sprake is van enige vorm van psychische problematiek. Psychische aandoeningen leiden niet automatisch tot radicalisering, strafbaar gedrag of een bedreiging voor de veiligheid van de persoon of zijn omgeving. Wel is bekend dat bepaalde psychische aandoeningen radicaal denken en handelen in de hand

1 SCP, Burgerperspectieven 2025 bericht 1, maart 2025.

2 SCP, Burgerperspectieven 2024 bericht 2, september 2024.

3 SCP, Burgerperspectieven 2025 bericht 1, maart 2025.

4 NOS Nieuws (10 september 2025). OM: soevereinen wilden terroristische aanslag plegen bij NAVO-top. Geraadpleegd via: <https://nos.nl/artikel/2581927-om-soevereinen-wilden-terroristische-aanslag-plegen-bij-navo-top>

5 Met CTER-subjecten worden personen bedoeld waarbij er zorgen en/of signalen zijn ten aanzien van radicalisering.

kunnen werken. Psychische aandoeningen moeten dan ook worden gezien als kwetsbaarheden die mensen vatbaar kunnen maken voor radicalisering of extremisme.

Openbare Orde

In Nederland heeft iedereen het recht om te demonstreren en zijn mening te uiten. Dat hoort bij een democratische rechtstaat. Onrust en ongenoegen in de samenleving kunnen echter ook een voedingsbodem vormen voor ontwrichtend activisme en extremisme. Het is voor de politie van belang om ruimte te geven waar dat kan, en te begrenzen waar dat moet.

Net als voorgaande jaren vonden in 2024 in de Eenheid Den Haag veel demonstraties plaats. Dit aantal is iets hoger dan in 2023, maar lager dan de piek in 2022. Zoals gebruikelijk verliepen verreweg de meeste demonstraties in 2024 zonder problemen. De politie was betrokken bij minder dan een kwart van het totale aantal demonstraties. Dat wil niet zeggen dat er in al die gevallen sprake was van ongeregeldeheden. Politiebegeleiding kan onder andere de vorm hebben van een informeel gesprek met demonstranten, maar ook het van begin tot eind begeleiden van een optocht of het met geweld beëindigen van een demonstratie.

Regelmatig werden de grenzen van het strafrecht opgezocht. Bij sommige acties en demonstraties werden strafbare feiten gepleegd, zoals het blokkeren van wegen, het aanrichten van vernielingen, bekladdingen, het uiten van bedreigingen tegen mensen met een publieke functie of oproepen tot ongeregeldeheden. We kunnen dan spreken van ontwrichtend activisme. Dit betekent niet direct dat er sprake is van een verharding onder actievoerders, maar het is wel belangrijk om oog te houden voor wat er gebeurt als grenzen verschuiven. Het is niet ondenkbaar dat op termijn de openbare orde ernstig verstoord zou kunnen worden of de veiligheid van demonstranten, omstanders en/of politiemedewerkers in het geding komt.

Het politieoptreden ligt onder een vergrootglas van journalisten, belangen- en mensenrechtenorganisaties en van activisten zelf. Op meerdere momenten vormden het demonstratierecht en onvrede over politieoptreden aanleiding voor nieuwe protesten. Naast feitelijk optreden vormt beeldvorming op sociale of publieke media een belangrijke factor in het maatschappelijk debat.

Stijging demonstraties op geopolitiek vlak

Meer dan de helft van het totale aantal demonstraties heeft betrekking op internationale ontwikkelingen of geopolitieke gebeurtenissen. Dit aantal nam in 2024 sterk toe met ongeveer 20%. Het aantal blijft wel wat lager dan in 2022 (de Oekraïense vlaggenwacht niet meegeteld). De oorlog in Gaza is in de toename een belangrijke factor. De oorlog in Gaza leidde sinds oktober 2023 tot diverse demonstraties en ongeregeldeheden in onze Eenheid, met name in de stad Den Haag. Zittingen in het

ICJ (Vredespaleis) brachten in januari 2024 duizenden demonstranten op de been. In het voorjaar van 2024 was het met name onrustig op en rond universiteiten en hogescholen. Deze gingen meer dan eens gepaard met bekladdingen, bezettingen of vernielingen. In verschillende steden vonden met grote regelmaat vreedzame sit-down-demonstraties plaats om aandacht te vragen voor de situatie in Gaza.

Bij verschillende demonstraties leek een rol weggelegd voor extreemlinkse groepen of personen. Een aantal groeperingen heeft wortels in extreemlinkse ideeën van het marxisme-leninisme (meer algemeen: communisme), maar handelde ondanks alle revolutionaire retoriek op activistische wijze. Zodoende leek er bij sommige pro-Palestina demonstraties sprake van enige vermenigving van activisme en extremisme. Dat geopolitieke ontwikkelingen ook aanleiding kunnen vormen voor extremistische daden, bleek onder meer op 21 maart 2024, toen een 25-jarige man een brandend voorwerp tegen de ambassade van Israël gooide. De ernstige ongeregeldeheden die in de nacht van 7 op 8 november 2024 in Amsterdam plaatsvonden na de voetbalwedstrijd tussen Ajax en Macabi Tel Aviv, hebben in Den Haag geen navolging gekregen.

Rechtsextremisme zichtbaar in het publieke domein

Verschillende extreemrechtse actiegroepen zoals White Lives Matter en Geuzenbond verspreidden hun gedachtegoed in 2024 net als in eerdere jaren in de vorm van demonstraties, stickers, spandoeken en ander propagandamateriaal. Daarmee proberen zij op activistische wijze extreemrechtse ideeën te verspreiden en te normaliseren. In deze extreemrechtse kringen lijkt sociabiliteit, het aangaan en in stand houden van sociale contacten, minstens zo belangrijk als ideologie. Bovendien lijkt een zeer select aantal personen verantwoordelijk voor het merendeel van deze extreemrechtse acties en uitingen.

Anti-asielmigratiesentimenten nemen toe

Sinds de moord op de 17-jarige Lisa in augustus 2025, waarvoor een asielzoeker als verdachte is aangehouden, is het anti-asielmigratiesentiment in Nederland versterkt. Zowel binnen als buiten de Eenheid Den Haag hebben er recentelijk meerdere ordeverstoringende demonstraties of incidenten plaatsgevonden waaruit de onvrede over het Nederlandse asielbeleid blijkt. Bij deze demonstraties werden soms ook extreemrechtse uitingen gedaan. Bij enkele demonstraties buiten de eenheid verschenen ook tegendemonstranten vanuit de linksgeoriënteerde hoek die de confrontatie zochten met de (extreem)rechtse demonstranten. Dit versterkte anti-asielmigratiesentiment lijkt een polariserend effect te hebben op de maatschappij, waarbij links en rechts feller tegenover elkaar komen te staan. Het is voorstelbaar dat dit ook in de Eenheid Den Haag gaat gebeuren.

Ook de demonstratie op 20 september 2025 op het Malieveld in Den Haag vond plaats binnen de context

van een versterkt anti-asielmigratiesentiment. Aan de demonstratie namen dan ook verscheidene groepen deel die zich op sociale media afzetten tegen asielmigratie. De demonstratie escaleerde toen hooligans en (extreemrechtse) activisten de A12 bezetten en de Haagse binnenstad introkken, waar ze de confrontatie met de politie aangingen. Demonstranten gooiden de ruiten van het partijkantoor van D66 in en ze ondernamen een poging om het Binnenhof op te komen. Deze mate van geweld hebben we sinds de coronarellen niet meer gezien. Het ligt in de lijn der verwachting dat er de komende periode meer demonstraties gaan plaatsvinden rondom azc's of tijdens bijeenkomsten of raadsvergaderingen waarin de komst van nieuwe azc's worden besproken.

Afname demonstraties klimaat, grootschalig optreden blijft nodig

Het aantal demonstraties met betrekking tot klimaat en dierenrechten nam af. Het aantal klimaatdemonstraties was in 2023 bijzonder hoog door de dagelijkse A12-blokkades in de maand september. In 2023 werd in totaal 31 keer de A12 geblokkeerd, met in enkele gevallen massale aantallen demonstranten, waarbij in veel gevallen grootschalig politieoptreden nodig was en vele aanhoudingen zijn verricht. Dit aantal is duidelijk gedaald in 2024 en 2025, maar er blijven A12-blokkades die grootschalig politieoptreden vragen. In 2024 ging het om vijf blokkades en in de eerste helft van 2025 om vier blokkades. In het najaar zien we weer oproepen tot demonstraties vanuit de klimaatbeweging. Meerdere malen zijn hierbij honderden demonstranten aangehouden. In 2025 zien we signalen van mogelijk opkomend dierenrechtenactivisme. Een voorbeeld hiervan is de actie bij een slachterij in Nieuwerkerk aan de IJssel in juli 2025 waarbij leuzen als 'justice for animals' werden gebruikt. De verwachting is dat dierenrechtenactivisten mogelijk vaker actie zullen gaan voeren in de Eenheid Den Haag. Het gaat hierbij om diverse groepen die van elkaar verschillen qua modus operandi en mate van radicaliteit.

Vermenging thema's en groepen minder vastomlijnd

We zien dat er sprake is van vermenging van thema's. Zo demonstreert XR bijvoorbeeld ook voor Palestina vanuit een intersectionele blik. Met betrekking tot het narratief van de 'kwaadaardige elite' vinden sommige anti-institutionele en extreemrechtse groepen of personen gemeenschappelijke grond. Tegelijkertijd zijn deelnemende groepen minder vastomlijnd en zorgt de mobilisatiekracht van sociale media ervoor dat georganiseerde verbanden minder noodzakelijk zijn. De politie wordt geconfronteerd met de protesten, stakingen, demonstraties en mogelijke oproepen tot radicale acties die het gevolg zijn van al deze ontwikkelingen.

6

SPECIAL: NAVO-top 2025

Voor de Eenheid Den Haag stonden 2024 en 2025 in het teken van de grootste logistieke en veiligheidsoperatie die ooit in Nederland is gehouden. Op 24 en 25 juni 2025 vond in het World Forum in Den Haag de jaarlijkse NAVO-top plaats. Samen met partners had de politie de zorg om de top veilig, ongestoord, waardig en gastvrij te laten verlopen. De voorbereidingen die nodig waren om deze inzet te organiseren, zijn lang van tevoren opgestart. Deze NAVO-top special geeft een inkijkje in de omvang en inhoud van de veiligheidsoperatie van de Eenheid Den Haag.

Vorbereidingsfase

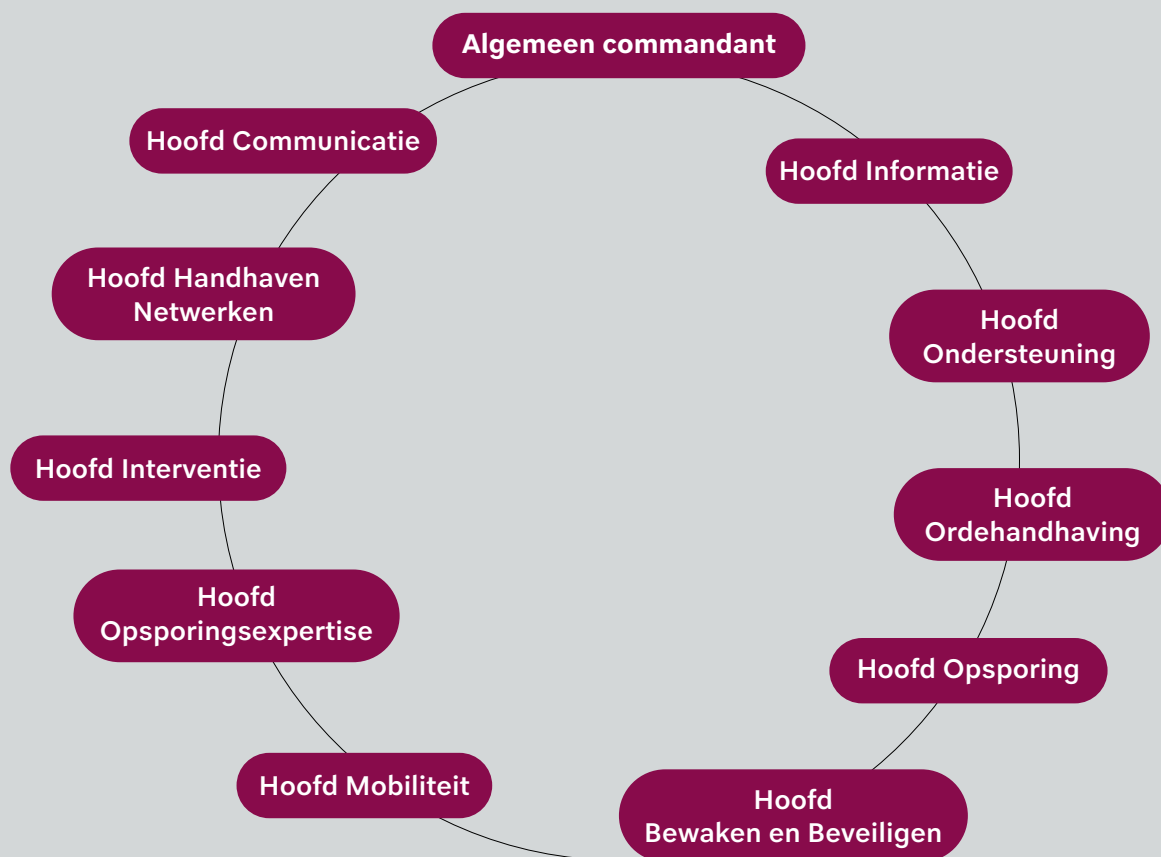
Om een groot evenement zoals de NAVO-top in goede banen te leiden, werkt de politie met een zogenaamde Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBO). Binnen een SGBO werken politiemensen in vaste rollen samen aan een crisisoperatie. Dit kan een incident zijn (bijvoorbeeld de explosie aan de Tarwekamp in december 2024), maar ook geplande evenementen (bijvoorbeeld Prinsjesdag en Oud en Nieuw). Binnen een SGBO is elk specialisme van de politie vertegenwoordigd in zogenaamde knoppen, elk met een eigen specifieke taak. De SGBO-structuur is bedoeld om in crisissituaties snel de juiste knoppen in te schakelen. Op basis van actuele informatie komen de verschillende specialismen in actie. Denk bijvoorbeeld aan de knop Informatie die zorgt voor een up-to-date beeld van de situatie, de knop Opsporing

die snel rekercheteams kan inzetten indien nodig en de knop Ordehandhaving die onder andere zorgt voor het veilig verzamelen en verplaatsen van publieksstromen. Om de komst van de NAVO-top voor te bereiden zijn in 2024 zowel op landelijk als regionaal niveau verschillende SGBO's ingesteld, waarbij het Nationaal SGBO een coördinerende rol had. Aangezien de NAVO-top plaatsvond in Den Haag speelde het SGBO van de Eenheid Den Haag een belangrijke rol in de organisatie.

Gebied rond World Forum hermetisch afgesloten

Met de komst van 6000 delegatieleden uit 45 landen betrof de beveiliging van betrokken locaties in Den Haag, zoals het World Forum, een groot onderdeel van de voorbereiding. Hierbij werd onder andere samengewerkt met de Koninklijke Marechaussee, Defensie, de NCTV en de

Figuur 3. Inrichting Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBO)

gemeente Den Haag. Tijdens de top werd gewerkt in ringen van lichte naar steeds zwaardere maatregelen. Hoe dichterbij het World Forum, hoe zwaarder de beveiligingsmaatregelen. Niet alleen rondom het World Forum, maar ook de hotels voor de delegaties en de verschillende routes die zij zouden afleggen, werden gescreend en beveiligd. Daarnaast was er sprake van een afsluiting van het zeegebied tussen Hoek van Holland en Noordwijk en golden er beperkingen voor het vliegverkeer boven Den Haag, Valkenburg en Noordwijk.

Grootste logistieke operatie

Voor de politie intern is de top ook een enorme logistieke operatie geweest. Vanuit het hele land zijn in totaal 27.000 politiemensen ingezet, die moesten worden voorzien van vervoer, maaltijden en, indien nodig, van verblijf in hotels in de regio Den Haag. Van de planning van duizenden diensten tot politiemensen tijdig voorzien van kleding en uitrusting, middelen en materialen. Alle ICT-programma's en diensten zijn vooraf getest en opgeschoond en werden continu gemonitord. Ook werden honderden motoren, busjes en ander materieel op tijd gereed gemaakt voor de top. Daarnaast werden verschillende politielocaties binnen de Eenheid Den Haag ingericht tot servicepunten waar politiemensen terecht konden voor maaltijden, facilitaire zaken en met vragen. Ook werd het Politietrainingscentrum De Yp in Den Haag omgebouwd tot hoofdkwartier van het SGBO van de Eenheid Den Haag. Speciaal voor de top werd ook een complete extra cameramonitorcentrale gebouwd in een sporthal van de Yp. In deze monitorcentrale bekeken politiemensen camerabeelden die met de NAVO-top te maken hadden.

Werken met scenario's en inschattingen

Een belangrijk onderdeel van de voorbereiding op de NAVO-top was het in kaart brengen van risico's waar tijdens de uitvoeringsfase rekening mee gehouden moest worden. Die risico's kunnen heel divers zijn en betrekking hebben op verschillende vlakken. Denk aan het risico van een hack op het telefoonnetwerk waardoor een grootschalige storing ontstaat, een aanslag of aanval op een staatshoofd of besmet voedsel dat tijdens de top wordt geserveerd, waardoor veel delegatieleden ziek kunnen worden. Met dergelijke scenario's moet, hoe onwaarschijnlijk ook, rekening worden gehouden: wie doet wat als zoiets gebeurt? Daarnaast moeten ook risico's die niet direct de NAVO-top zelf betreffen, maar wel gevolgen hebben, worden doordacht. Wat als er bijvoorbeeld een groot verkeersongeluk gebeurt in de buurt van het World Forum, waardoor meerdere wegen worden afgesloten en er verkeerschaos ontstaat? En wat zijn de gevolgen voor de voortgang van de top? In de verschillende SGBO's zijn dergelijke scenario's uitgedacht volgens een gestructureerde methodiek.

Uitvoeringsfase

Een speciaal moment: na anderhalf jaar van intensieve voorbereiding gaat op 19 juni 2025 voor de politie de

uitvoeringsfase in. Vanaf deze dag is onder meer het gebied rondom het World Forum in Den Haag afgesloten en zijn talloze andere veiligheidsmaatregelen van kracht. Het SGBO van de Eenheid Den Haag werkt vanaf dit moment op De Yp in twee ploegen, een ochtend- en een avondploeg, die elkaar in diensten afwisselen. We nemen deze periode van dag tot dag door.

19 juni

- De dagen in aanloop naar de top worden veel dronebewegingen gezien. Vanwege de NAVO-top geldt er rond Den Haag en Noordwijk een vliegverbod voor drones. De politie heeft op donderdagavond 19 juni op de Zeereep in Noordwijk een persoon aangetroffen die een drone bestuurde in het afgesloten luchtruim. De drone is in beslag genomen en de eigenaar kreeg een bekeuring.
- Vandaag zijn er een paar kleinschalige demonstraties gehouden in Den Haag. Dit is zonder ordeverstoringen verlopen.

20 juni

- Vandaag zijn de eerste noodverordeningen ingegaan. Dit houdt in dat er in het gebied rondom het World Forum, maar ook in de maritieme gebieden bij Scheveningen en Noordwijk extra beveiligingsmaatregelen golden.
- Daklozen die normaal gesproken bivakkeren in de Scheveningse Bosjes mochten daar vanwege de noodverordeningen niet meer verblijven. Zij werden tijdelijk ondergebracht op diverse locaties in de stad.
- David van Weel, minister van Justitie en Veiligheid, bracht een bezoek aan de Yp. Daar woonde hij eerst de reguliere briefing bij van de Staf Grootschalig Bijzonder Optreden van de Eenheid Den Haag. Daarna bracht hij een bezoek aan de gloednieuwe, tijdelijke monitorcentrale die in de sporthal van de Yp is gebouwd.

21 juni

- Vandaag is de eerste dag dat er een aantal acties tegen de NAVO-top op de planning stonden. Zo werden er verschillende 'tegentops' georganiseerd, waar geïnteresseerden workshops, lezingen en discussies konden bijwonen. Daarnaast liepen vandaag tientallen demonstranten vanaf het Stadhoudersplantsoen naar het Vredespaleis om actie te voeren tegen de NAVO. De eerste acties verliepen rustig. Op social media verschenen steeds meer aankondigingen voor demonstraties tijdens de NAVO-top.

22 juni

- In de nacht van zaterdag 21 op zondag 22 juni zijn vernielde kabels aangetroffen bij het World Forum. Onderzoek aan de hand van camerabeelden wees uit dat in dit geval een vos de 'dader' was.
- Deze middag vond een grote demonstratie in het centrum van Den Haag plaats in het kader van de NAVO-top. Demonstranten liepen gezamenlijk door

de Haagse binnenstad richting het Vredespaleis. De politie was aanwezig om deze demonstratie in goede banen te leiden. De sfeer was gemoedelijk en rond 18.00 uur waren de demonstranten weer terug op het Malieveld.

23 juni

- Vanaf vandaag werden de eerste gasten voor de NAVO-top ontvangen. Dit betekent dat er veel stoetjes met staatshoofden, regeringsleiders en ministers vanaf Schiphol over de weg naar Den Haag begeleid werden.
- Rond 13.30 uur verzamelden tientallen demonstranten zich op een weiland langs de A44, die vanwege de NAVO-top was afgesloten omdat het de geplande route voor de delegaties betrof. De politie heeft, onder het bevoegd gezag van de burgemeester van Haarlemmermeer, de demonstranten verzocht om te vertrekken. Uiteindelijk zijn 27 personen, die weigerden te vertrekken, aangehouden op grond van de Wet openbare manifestaties en de noodverordening
- In Noordwijk zorgde harde wind voor gevaarlijke situaties bij de beveiligde gebieden, zoals rondom hotel Huis ter Duin en het strand. Twee politiemensen raakten lichtgewond door omgewaaide hekken bij de afsluitingen.
- Een tiental Nederlandse organisaties zijn het doelwit geworden van DDoS-aanvallen. Bij dit soort aanvallen vindt geen systeeminbraak of datadiefstal plaats. De aanvallen richtten zich voornamelijk op publieke organisaties die betrokken waren bij of een rol hadden bij de NAVO-top. Meerdere van de aanvallen die vandaag zijn uitgevoerd, zijn geclaimd door de pro-Russische actor NoName057(16) en lijken ook een pro-Russisch ideologisch motief te hebben.

24 juni

- Vandaag is de NAVO-top officieel van start gegaan. De Amerikaanse president Trump is op Schiphol geland en komt aan in 'The Beast' bij Paleis Huis ten Bosch in Den Haag voor het diner met alle staatshoofden en regeringsleiders.
- Vermoedelijk als gevolg van brandstichting zijn in de nacht van maandag 23 op dinsdag 24 juni kabels beschadigd bij het spoor in Amsterdam. Dit had ernstige verstoringen van het treinverkeer van en naar Schiphol tot gevolg. Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat er brandversnellende middelen zijn gebruikt. Hiermee wordt een technisch mankement, ongeluk of koperdiefstal uitgesloten.
- Ook vandaag werd er op verschillende plekken in de stad Den Haag tegen de NAVO-top gedemonstreerd. Zo waren er acties op onder andere de Lange Vijverberg, het Malieveld en het strand van Scheveningen. De meeste demonstraties werden georganiseerd door antimilitaristische en pro-Palestina groeperingen en -organisaties.

25 juni

- In de ochtend vond de vergadering met wereldleiders plaats in het World Forum. Hierna was het officiële gedeelte van het programma van de NAVO-top afgelopen en vertrok een groot aantal delegatieleden weer uit Den Haag.
- De politie heeft 's middags ongeveer 200 actievoerders aangehouden op verschillende plekken in het centrum van Den Haag. Zij probeerden onder andere de A12 te blokkeren. Om dit te voorkomen en om verkeersstremmingen in de omgeving te voorkomen, heeft de politie in opdracht van de burgemeester, zo snel mogelijk ingegrepen. De burgemeester had deze vorm van actievoeren, waarbij cruciale wegen geblokkeerd worden, op voorhand verboden. Voor de politie tot actie overging, zijn de actievoerders aangesproken en doorverwezen naar de door de gemeente aangewezen demonstratielocatie op het Malieveld.

7

Excessief geweld

Excessief geweld verwijst naar (de dreiging met) extreem geweld, gericht tegen personen of goederen, gepleegd met zware geweldsmiddelen door meerdere personen of vanuit een crimineel netwerk. Excessief geweld, zoals bedreigingen, mishandelingen, ontvoeringen, explosies en liquidaties, is vaak terug te voeren op conflicten in de drugswereld en wordt instrumenteel ingezet, met als doel winstbejag, het in stand houden of verwerven van een machtspositie, of als vergelding. In dit hoofdstuk gaan we in op ontwikkelingen met betrekking tot diverse vormen van excessief geweld, zoals aanslagen met explosieven, beschietingen, ontvoeringen en liquidaties.

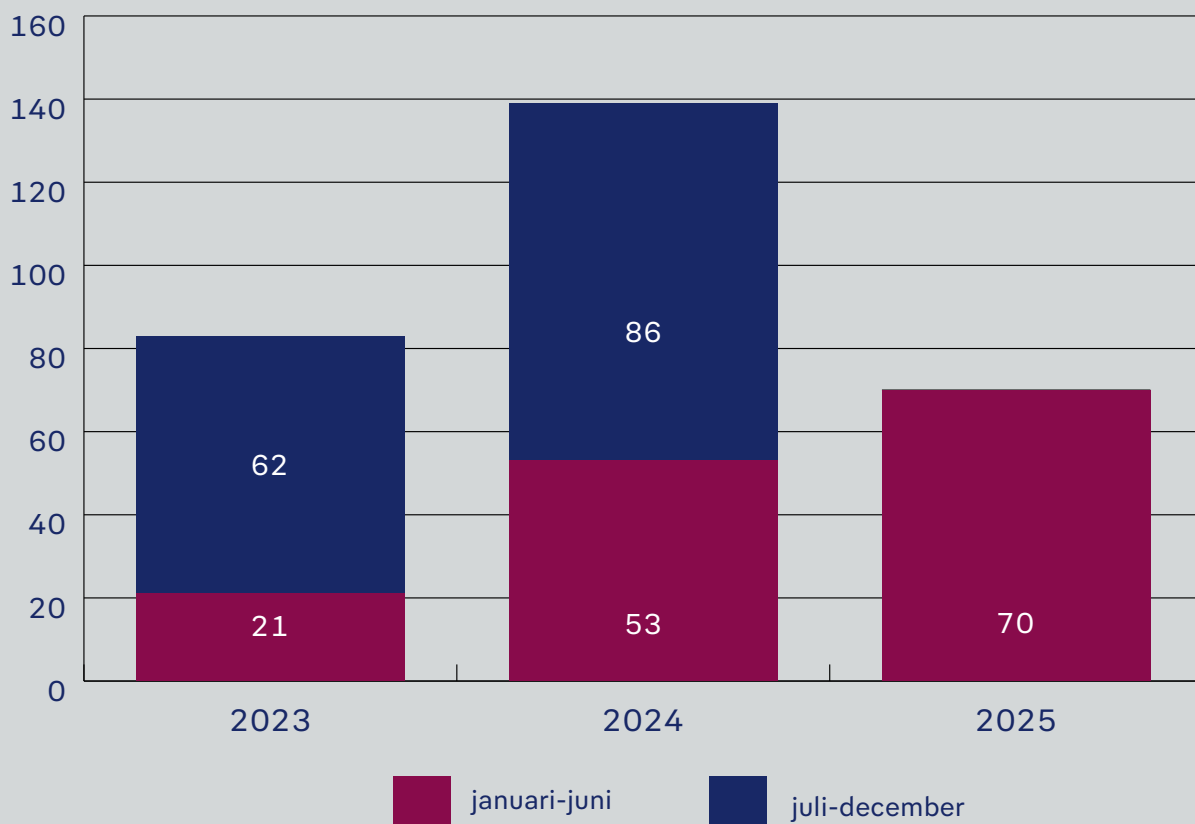
Explosies

Verreweg de meeste excessief geweldsincidenten in de Eenheid Den Haag betreffen aanslagen met explosieven. De potentieel verwoestende impact van aanslagen met explosieven hebben we helaas gezien bij de explosie aan de Tarwekamp in Den Haag in december 2024. Bij de aanslag werd zwaar vuurwerk en zo'n 175 liter benzine gebruikt. Hierbij kwamen zes personen om het leven, meerdere personen raakten gewond en meerdere woningen werden verwoest.

In de periode 2021-2023 was er sprake van een ver-

viervoudiging van het aantal aanslagen met explosieven in Nederland.¹ Ook de Eenheid Den Haag heeft te maken met een toename van het aantal (pogingen tot) aanslagen met explosieven, die doorzet in 2024 en 2025. In 2024 hebben 139 (pogingen tot) explosies plaatsgevonden. Dit is een stijging van 67% ten opzichte van 2023. In de eerste helft van 2025 (tot en met juni) hebben 70 aanslagen met explosieven plaatsgevonden, waarbij er met name in de maand juni 2025 een dip in het aantal explosies te zien is. Mogelijk houdt dit verband met de NAVO-top op 24 en 25 juni 2025 en de grote politie-inzet in de eenheid die maand. In de maanden juli en

Figuur 4. Aantal aanslagen met explosieven in de Eenheid Den Haag in 2023-2025

1 Boerman, F., Stoffers, E. & Tadic, D. (2024). Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld. Moord & doodslag en aanslagen met explosieven. Fenomeenbeeld 2024. Nationale Politie: Eenheid Landelijke Expertise en Operaties.

augustus zien we echter vergelijkbare aantallen (of zelfs iets hoger) als in 2024. Binnen de Eenheid Den Haag vonden in 2024, net als in 2023, de meeste explosies plaats in de gemeente Den Haag, waarbij het district Den Haag Zuid de meest voorkomende locatie was.

Motief vaker onbekend, ook vaker vanuit relationeel/zakelijk conflict

Het is voor de politie niet altijd duidelijk wat het achterliggende motief voor een aanslag met een explosief is; in ongeveer een derde van de incidenten in de Eenheid Den Haag in 2024 blijft het motief onbekend. In de meeste van deze gevallen bestaat echter een vermoeden van een criminele achtergrond, maar beschikt de politie nog over onvoldoende informatie om een motief toe te kennen. Bij aanslagen waarvan het motief wel duidelijk is, kan iets meer dan een derde (52 incidenten in 2024) worden herleid naar conflicten in het criminele milieu. Zo konden meerdere incidenten in de maand februari 2024 en oktober-november 2024 gelinkt worden aan twee specifieke drugsgerelateerde casussen. In deze casussen was er ook sprake van geweldsincidenten in andere eenheden, waaronder Rotterdam, Amsterdam en Noord- en Mid-den-Nederland. Bij ongeveer een kwart van de aanslagen met explosieven (37) lag het motief in de relationele sfeer, waaronder ook zakelijke conflicten worden gerekend. Landelijk, maar ook in de Eenheid Den Haag, is het aandeel aanslagen met explosieven vanuit een zakelijk/ relationeel conflict afgelopen jaren groter geworden.²

Bij de meeste aanslagen met explosieven in Nederland in 2024 werd vuurwerk of een vuurwerk-brandstof-combinatie (VBC) gebruikt: zelfgemaakte bommen waarbij knalvuurwerk wordt gecombineerd met brandbare materialen zoals benzine of spuitbussen met haarlak of verf.³ Hierbij gaat het vaak om zwaar, professioneel vuurwerk. De grote explosieve kracht, de gemakkelijke beschikbaarheid en de relatief lage prijs maken het aantrekkelijk om dit zware, professionele vuurwerk te blijven gebruiken voor het plegen van aanslagen.⁴ In 2024 was in de Eenheid Den Haag de Cobra 6, net als in 2023, het meest gebruikte explosief. Deze vuurwerksoort is zeer risicovol en kan flink wat schade aanrichten; de kracht van een Cobra is vergelijkbaar met die van een handgranaat en is daarmee levensgevaarlijk.⁵ Dit blijkt ook uit een

incident in Den Haag waarbij een 23-jarige man overleed nadat de Cobra 6 die hij had aangestoken in zijn hand explodeerde.⁶

Verdachten veelal minderjarige mannen

Voor de aanslagen met explosieven in 2024 in de Eenheid Den Haag zijn 67 verdachten in beeld gekomen, van wie er 50 daadwerkelijk zijn aangehouden. Dit zijn vrijwel allemaal uitvoerders van de aanslagen, dus de personen die vuurwerk(bommen) neerleggen bij de deur. Alle verdachten zijn mannen, waarvan de meesten woonachtig zijn in onze eenheid (36). De verwachting dat er onder de verdachten van explosies in 2024 een groter aandeel minderjarigen zou zijn, is helaas uitgekomen. Ongeveer de helft van de verdachten is 18 jaar of jonger (het merendeel is 15-16 jaar) en de jongste verdachte bleek 11 jaar. Uit onderzoek naar de achtergrond van deze verdachten komt naar voren dat het, vergeleken met de totale verdachtenpopulatie, relatief vaak gaat om jongens uit eenouderhuishoudens in een zeer sterke stedelijke woonomgeving.^{7 8}

Net als in het vorige Veiligheidsbeeld is geschetst, worden de uitvoerders van explosies nog steeds vaak geronseld in Snapchatgroepen. In deze groepen worden geweldsklussen uitgezet onder minderjarige jongeren: een fenomeen dat bekend staat als “crime as a service”.⁹ De beslissing om een explosief te plaatsen lijkt voornamelijk ingegeven te zijn door financiële belangen. Mogelijk speelt status een rol, waarbij de uitvoerders zouden willen stijgen op de criminaliteitsladder. Ook zijn er een aantal incidenten bekend waarbij er sprake is van uitvoering onder dwang.

Ander excessief geweld: schietincidenten en ontvoeringen

In 2024 en 2025 hebben, naast aanslagen met explosieven, diverse schietincidenten en ontvoeringen plaatsgevonden. Ten opzichte van 2023 hebben er in 2024 iets minder schietincidenten (22) in de Eenheid Den Haag plaatsgevonden en vonden er geen liquidaties plaats. In de eerste helft van 2025 vonden 14 schietincidenten plaats, waaronder een liquidatie. Het is niet duidelijk waarom het aantal schietincidenten is gedaald. Mogelijk wordt er nu sneller gekozen voor een aanslag

2 Boerman, F., Stoffers, E. & Tadic, D. (2024). Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld. Moord & doodslag en aanslagen met explosieven. Fenomeenbeeld 2024. Nationale Politie: Eenheid Landelijke Expertise en Operaties

3 Nationale Politie - Nationaal Bom Data Centrum (NL-BDC). (2025). CBRN-Explosieven Incidenten 2024.

4 Boerman, F., Stoffers, E. & Tadic, D. (2024). Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld. Moord & doodslag en aanslagen met explosieven. Fenomeenbeeld 2024. Nationale Politie: Eenheid Landelijke Expertise en Operaties.

5 NFI (22 maart 2024). Vakbijlage Gevaarsetting Super Cobra 6.

6 De Gelderlander (25 januari 2024). Man (23) wil explosief voor woning leggen, maar blaast eigen hand eraf: ‘Ik hoorde hem gillen’. Geraadpleegd via: <https://www.gelderlander.nl/binnenland/man-23-wil-explosief-voor-woning-leggen-maar-blaast-eigen-hand-erf-ik-hoorde-hem-gillen~a8607739/>

7 Nationale Politie – Informatie-Analyseteam (IAT) (2024). Quickscan Aanslagen met explosieven op woningen en bedrijven.

8 Politie Eenheid Den Haag - Boost Studententeam (2025). Het daderprofiel van verdachten van explosieve aanslagen in de Eenheid Den Haag 2024.

9 Politie Eenheid Den Haag – Cluster SOC Excessief geweld (2024). Signaalrapport Explosies ‘Crime as a service’ via Snapchat

met een explosief, omdat het makkelijker en goedkoper is om aan (zwaar) vuurwerk te komen dan aan een vuurwapen. De helft van de schietincidenten vond plaats in gemeente Den Haag. Bij ongeveer een derde van de schietincidenten kon een link gelegd worden met het criminele milieu. Net als bij de aanslagen met explosieven, is het niet altijd duidelijk wat het motief voor de beschieting is: in iets meer dan een derde van de schietincidenten beschikte de politie over onvoldoende informatie. De meeste beschietingen waren gericht op personen.

Het verdachtenbeeld van schietincidenten verschilt iets van dat van de explosies. Vrijwel alle verdachten van schietincidenten in de Eenheid Den Haag in 2024 zijn mannen en het merendeel woont in onze eenheid. De gemiddelde leeftijd van deze verdachten is hoger (33 jaar) en het aandeel minderjarigen is veel kleiner.

Tot slot hebben er in 2024 in totaal 14 gijzelingen en/of ontvoeringen plaatsgevonden in de Eenheid Den Haag, ten opzichte van 9 in 2023. De eerste helft van 2025 laat hetzelfde beeld zien als 2024: tot en met juni 2025 waren dit er 7. In de meeste gevallen lag het motief voor de ontvoering in conflicten binnen het criminele milieu of in (criminele) jeugdgroepen.

Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's)¹⁰

Het huidige OMG-landschap wordt gekenmerkt door een versplintering van clubs en het ontstaan van nieuwe clubs. Er worden nieuwe, kleine, OMG's opgericht. Het zijn voornamelijk oud leden van de verboden clubs die verdergaan in een andere samenstelling onder een nieuwe naam. Dit soort nieuwe verschijningen zien we ook in de Eenheid Den Haag.

¹⁰ Wereldwijd zijn de meeste leden van motorclubs (mc's) normaal geïntegreerd in de maatschappij. Een klein percentage houdt zich echter niet aan de wet en weigert de maatschappelijke regels te accepteren. Ze noemen zichzelf 'outlaws' of '1-procenters' en dragen kleding waarin ze dit uitstralen. De term Outlaw Motorcycle Gangs verwijst naar deze motorclubs.

8

Drugs

Nederland vormt al jaren een belangrijke schakel in de wereldwijde drugsmarkt. Zowel als productieland van cannabis en synthetische drugs en als belangrijk doorvoerland van cocaïne en heroïne. Het gebruik van verdovende middelen beperkt zich niet tot Nederland, maar moet in een Europese en mondiale context worden beschouwd. Het gebruik in het buitenland heeft immers invloed op de handel en productie hiervan binnen Nederland. In dit hoofdstuk gaan we in op de verschillende productie- en opslaglocaties van drugs die in de Eenheid Den Haag zijn aangetroffen en bespreken we een aantal opvallende bevindingen met betrekking tot de verschillende drugsmarkten.

Productie- en opslaglocaties van drugs

Landelijke trend: drugsproductielocaties vaker in woongebieden

Met betrekking tot de productie van verdovende middelen, is het aantal locaties waar synthetische drugs, cocaïne en/of heroïne wordt gemaakt landelijk toegenomen met 10% tot 167 locaties in 2024, waarvan de meeste in de Eenheid Rotterdam (51).¹ Het gaat hier om locaties waar verschillende productie- of bewerkingsprocessen van drugs plaatsvinden, zoals kristallisatie, tableteren, versnijden of verpakken van drugs. Steeds vaker worden locaties aangetroffen waarbij meerdere typen drugs werden gemaakt (combi-labs). In tegenstelling tot de landelijke stijging, zien we in de Eenheid Den Haag een lichte daling. Waar er in 2023 12 drugsproductielocaties werden aangetroffen, zijn dat er in 2024 8. Voor 2025 zijn de verwachtingen vergelijkbaar. Een landelijke ontwikkeling die we ook in de Eenheid Den Haag zien, is de toename van het aantal ontmantelde drugsproductielocaties in woongebieden. Landelijk wordt ruim 58% van alle productielocaties aangetroffen in woongebieden; het kan hier gaan om woningen en appartementen, maar ook om schuren, garages of bedrijfspanden.² Hoewel we deze trend in die mate (nog) niet in de Eenheid Den Haag zien, is het voorstelbaar dat dit in onze eenheid niet anders is. Deze trend is zorgelijk. De chemische processen die plaatsvinden op productielocaties en de gevaarlijke stoffen die hierbij worden gebruikt, zorgen voor meer gevaarzetting in de vorm van brand- en explosiegevaar. Landelijk hebben al meerdere incidenten met explosies bij dergelijke laboratoria plaatsgevonden, met gewonde of dodelijke slachtoffers tot gevolg.

Een opslaglocatie betreft een locatie waar hardware (glaswerk, ketels) en chemicaliën en/of versnijdingsmiddelen ten behoeve van de productie van drugs (zoals synthetische drugs, cocaïne en/of heroïne) wordt aangetroffen. In de Eenheid Den Haag zijn in 2024 10 opslaglocaties aangetroffen, tegen 11 in 2023. Ook landelijk

zien we een lichte daling van het aantal aangetroffen opslaglocaties.

Cocaïne langer in stashlocaties

Wanneer we kijken naar stashlocaties van cocaïne – locaties waar grote(re) hoeveelheden van het eindproduct liggen – zien we dat er in 2024 in de Eenheid Den Haag 13 van deze locaties zijn aangetroffen. Hiervan was het merendeel in de stad Den Haag. Uit politie-informatie blijkt dat de gebruikersmarkt van cocaïne in Nederland, maar ook in onze eenheid, verzadigd zou zijn. Er is dus voldoende cocaïne om alle gebruikers te voorzien. Hierdoor blijft de aanwezige cocaïne langer dan gebruikelijk in de stashes liggen.

Aantal dumpinglocaties afgenomen

Na het productie- en bewerkingsproces van drugs wordt het chemisch afval dat dit oplevert veelal gedumpt. Bij veel incidenten rondom dumpingen wordt geen (forensisch) onderzoek uitgevoerd om te bepalen vanuit welk productieproces en drugsoort het afval afkomstig is. Het blijft daardoor lastig om precies aan te geven wat voor afval er is gedumpt en aan welk productieproces het te relateren is.³ Wanneer we kijken naar dumpingen van (synthetische) drugsafval, zien we dat het aantal dumpingen in de Eenheid Den Haag voor het eerst sinds 2020 daalt. In 2024 zijn er 12 dumpingen geregistreerd, ten opzichte van 20 dumpingen in 2023. Gekeken naar het landelijke beeld valt op dat er daar in 2024 wederom sprake was van een stijging (+14% tot 217 in 2024).

Opnieuw minder ontmantelde hennepkwekerijen

Het aantal hennepkwekerijen dat wordt ontmanteld daalt al jaren, zowel landelijk als in de Eenheid Den Haag. Deze daling zet door in 2024 en 2025. In 2024 zijn er 85 hennepkwekerijen in de Eenheid Den Haag ontmanteld, een daling van 23% ten opzichte van 2023 (104). Er zijn een aantal factoren die mogelijk deze (landelijke) afname kunnen verklaren^{4 5}, zoals verschuiving van

1 Politie - Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (2025). Nationaal Overzicht Drugslocaties 2024.

2 Vermeulen, I., Mantgem, J. van, Chessa, T. & Jansen, P. (2024). Georganiseerde drugscriminaliteit in beeld. Fenomeenbeeld drugs 2024. Nationale Politie.

3 Politie - Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (2025). Nationaal Overzicht Drugslocaties 2024.

4 Politie - Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (2025). Nationaal Overzicht Drugslocaties 2024.

5 Vermeulen, I., Mantgem, J. van, Chessa, T. & Jansen, P. (2024). Georganiseerde drugscriminaliteit in beeld. Fenomeenbeeld drugs 2024. Nationale Politie.

prioriteit en de daarmee gepaard gaande afname van capaciteit binnen de politie voor het opsporen en ruimen van hennepkwekerijen. Ook is het aantal Meld Misdaad Anoniem (MMA)-meldingen in relatie tot hennepkwekerijen in het jaar 2024 gedaald ten opzichte van 2023.⁶ Daarnaast zijn er signalen dat er mogelijk hennep geïmporteerd wordt uit het buitenland. Zowel de Douane als de Koninklijke Marechaussee rapporteren in 2024 een toename van inbeslaggenomen hennep afkomstig uit het buitenland. Tot slot zijn hennepkwekerijen door professionalisering moeilijker te detecteren. Uit politie-informatie blijkt dat ontmantelde kwekerijen zijn ingericht met afzuiginstallaties, CO₂-regelaars en watertimers die ervoor zorgen dat deze processen vanzelf gaan en er minder met de hand gedaan hoeft te worden. Daarnaast is een belangrijke trend dat criminelen hun kweeklocaties zeer goed isoleren en afschermen. Ze gebruiken klimaatbeheersingssystemen waarbij de afvoer van warme lucht van buitenaf niet meer zichtbaar is. Ook is de gemiddelde kwekerij zeer goed geïsoleerd en hangen er vaak watergekoelde airco's binnen, waardoor het voor de politie lastig is om met een warmtebeeldcamera warmte te detecteren. De ontmantelde hennepkwekerijen in de Eenheid Den Haag laten deze professionalisering ook zien.

Ontwikkelingen op de diverse drugsmarkten en nieuwe inzichten

Kleiner aandeel minderjarigen onder uithalers van cocaïne

De zeehavens in Nederland, met name de haven van Rotterdam, vormen al jarenlang een belangrijke toegangspoort voor de Europese cocaïnemarkt. In 2023 was er veel aandacht voor uithalers⁷ in de Rotterdamse haven wat resulteerde in veel aanhoudingen. In 2024 is het aantal aanhoudingen van uithalers in Rotterdam blijven steken op 266.⁸ In 2024 zijn er (in havens in Nederland maar ook in Duitsland en België) in totaal 37 uithalers aangehouden die woonachtig zijn in de Eenheid Den Haag. In de eerste helft van 2025 zijn dit er 23. Waar in het vorige Veiligheidsbeeld is geschetst dat het aandeel aangehouden minderjarige en jongvolwassen uithalers toeneemt, zien we bij de Haagse uithalers dat het aandeel minderjarigen juist weer kleiner wordt. De uithalers worden nog steeds vaak online - via Telegram en Snapchat - geronseld om cocaïne uit de zeecontainers te halen. Waar ze voorheen voornamelijk in contant geld werden uitbetaald, zien we echter steeds vaker dat ze worden uitbetaald in blokken cocaïne.

Procaïne als versnijdingsmiddel van cocaïne

Sinds 2024 wordt procaïne steeds vaker gebruikt als

versnijdingsmiddel voor cocaïne.⁹ Procaïne zou geschikter zijn dan andere versnijdingsmiddelen, omdat dit na bewerking dezelfde uiterlijke kenmerken heeft als cocaïne en zo minder snel opvalt. Daarnaast heeft procaïne een verdovend effect; het wordt in de tandgeneeskunde en diergeneeskunde toegepast als lokaal verdovingsmiddel. Aan de toename van procaïne als versnijdingsmiddel kleven een aantal grote risico's. Zo wordt de procaïne, voor het als versnijdingsmiddel kan worden gebruikt, eerst bewerkt met grote hoeveelheden ontvlambare oplosmiddelen. Dit kan voor brand- en explosiegevaar zorgen. Daarnaast heeft gebruik van procaïne gezondheidsrisico's: de stof is kankerverwekkend en kan hartritme stoornissen veroorzaken.

In 2024 heeft de politie landelijk ongeveer drie ton onbewerkte procaïne, twee ton bewerkte procaïne en 500 kilo procaïne welke nog in bewerking was aangetroffen. In de Eenheid Den Haag is in 2024 in totaal bij zes incidenten procaïne aangetroffen. Twee keer ging het om een productielocatie van procaïne.

Verdachtenbeeld van producenten van synthetische drugs

Nederland speelt een belangrijke rol in de wereldwijde productie van synthetische drugs. Verschillende synthetische drugs als XTC, GHB en designerdrugs, zoals 4-MMC en synthetische cannabinoïden, worden in Nederland geproduceerd. Bij de productie van synthetische drugs zijn voornamelijk meerderjarige mannen betrokken. De meerderheid heeft de Nederlandse nationaliteit en is eerder met politie en justitie in aanraking gekomen. Forensische sporen als DNA en/of vingerafdrukken blijken vaak de sleutel om personen met een essentiële rol als superlaborant of ketelbouwer op te sporen. Het profiel van Haagse verdachten bij synthetische drugslocaties komt overeen met het landelijke verdachtenbeeld hiervan.

Aantreffen van gevaarlijke nitazenen

In 2025 zijn meermaals zeer gevaarlijke pillen met nitazenen aangetroffen. Nitazenen zijn synthetische drugs die een vergelijkbare werking hebben als andere opioïden, zoals heroïne en fentanyl, maar vele malen sterker zijn. Een kleine dosis kan al zorgen voor grote gezondheidsrisico's zoals problemen met de ademhaling, waardoor iemand kan overlijden. De in Nederland aangetroffen pillen zijn groen en rond, met op de voorzijde "OP" en achterzijde "80" erop. Ze lijken op oxycodon pillen, die op doktersrecept verkrijgbaar zijn. De nitazenen-pillen bevatten echter andere stoffen dan oxycodon, waardoor de kans op overdosis groot is. In 2025 zijn in de Eenheid Den Haag twee keer pillen met nitazenen

6 Politie - Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (2025). Nationaal Overzicht Drugslocaties 2024.

7 Met uithalers worden de personen bedoeld die de binnengekomen partijen drugs uit de containers in de haven halen.

8 Douane, 23-01-2025. 2024: Minder drugs onderschept in haven Rotterdam, aantal aangetroffen kilo's in havens Zeeland-West-Brabant nam iets toe. Geraadpleegd via: <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2025/01/21/2024-minder-drugs-onderschept-in-haven-rotterdam-aantal-aangetroffen-kilos-in-havens-zeeland-west-brabant-nam-iets-toe>

9 Politie - Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies (2025). Nationaal Overzicht Drugslocaties 2024.

aangetroffen, waarbij één keer een verdachte onwel is geworden tijdens het overhevelen van de pillen en later in het ziekenhuis is overleden.

9

Witwassen en financieel-economische criminaliteit

Nederland is kwetsbaar voor verschillende vormen van witwassen. Het in kaart brengen van financieel-economische criminaliteit en criminele geldstromen is complex en vereist veel expertise van de betrokken teams en partners. In de Eenheid Den Haag richt men zich op deze criminaliteit met opsporingsonderzoeken naar financieel-economische misdrijven, zoals fraude en witwassen, maar ook naar underground banking en het afpakken van crimineel vermogen. Daarnaast wordt er gewerkt aan het verzamelen van informatie over ontwikkelingen in criminaliteit vanuit financieel oogpunt en de bijbehorende criminele geldstromen. In dit hoofdstuk bespreken we een aantal opvallende bevindingen en ontwikkelingen op het gebied van de financiële kant van (georganiseerde) criminaliteit.

Vastgoed steeds vaker op naam van anderen

De vastgoedsector is voor criminelen aantrekkelijk om hun (criminele) vermogen te investeren, zowel in binnen- als buitenland. Daarbij wordt een veelheid aan constructies ingezet om de daadwerkelijke herkomst van het geïnvesteerde vermogen en/of de daadwerkelijke eigenaar van het vastgoed te verhullen. Uit financiële opsporingsonderzoeken in de Eenheid Den Haag blijkt dat vastgoed steeds vaker op naam van anderen wordt gezet: niet alleen katvangers, maar ook sociale en familierelaties, waaronder de eigen partner. Volgens FIU-Nederland zijn steeds vaker buitenlandse rechtspersonen betrokken bij de financiering of facilitering van de aankoop van vastgoed.¹ Het gaat hier vaak om rechtspersonen uit landen met een bankgeheim, wat het achterhalen van de natuurlijke personen achter de transacties erg bemoeilijkt.

Misbruik van ondernemingen, onder andere in Cash Compensatie methodiek

In de Eenheid Den Haag zijn in 2024 en 2025 veel signalen dat criminelen ondernemingen op hun naam hebben staan, met als doel crimineel geld wit te wassen of het criminele proces te faciliteren. Het gebruik van dergelijke (schijn)ondernemingen lijkt zich, ook landelijk, de afgelopen jaren uit te breiden.² Deze (schijn)ondernemingen worden onder andere gebruikt bij de zogenaamde Cash Compensatie methodiek. Grote, bekende bedrijven in arbeidsintensieve sectoren zoals de bouw, zorg, schoonmaak, beveiliging of de pakketbezorging geven vaak werkopdrachten aan (onder)aannemers en betalen hiervoor per bankoverschrijving. Deze onderaannemers betalen hun werknemers echter contant uit. Het gaat hier om contant geld met een criminele herkomst of contant geld dat door de onderaannemers bij criminelen wordt aangekocht per bankoverschrijving (factuurbetalingen). Met dat geld kopen criminelen vervolgens (luxe) goederen, diensten of vastgoed, of gebruiken ze het om criminele activiteiten te financieren. Op deze manier worden criminelen gecompenseerd voor het contante

geld dat ze hebben ingebracht. De betalingen in deze witwasmethodiek lijken vaak gefaciliteerd te worden door ondergronds bankiers.

Bij het misbruik van ondernemingen spelen criminele professionele dienstverleners een belangrijke rol. Binnen de Eenheid Den Haag zijn in 2024 en 2025 meerdere signalen opgevangen over 'foute' boekhouders en accountants, die criminelen helpen bij het opzetten van ondernemingen. Opvallend aan de ondernemingen die criminelen op hun naam hebben staan is dat deze vaak zijn gevestigd in woonhuizen of in bedrijfsverzamelgebouwen, terwijl dit niet past bij de branches waarin zij actief zijn. Ze hebben vaak een korte levensduur, waarna de activiteiten worden voortgezet in nieuw opgerichte ondernemingen.

Aankoop van luxegoederen en cryptovaluta

Naast investeringen in de malafide goudhandel, zoals geschetst in het vorige AVB (2023), zijn er in 2024 en 2025 binnen de Eenheid Den Haag veel signalen binnengekomen over de aankoop van waardevolle goederen, zoals horloges, sieraden en voertuigen. Dit blijven daarmee geliefde beleggingsobjecten voor criminelen. Op minder grote schaal in onze eenheid, maar wel in opmars, blijkt uit opsporingsonderzoeken dat de aanschaf van cryptovaluta in opmars is. Cryptovaluta is om verschillende redenen interessant voor witwassen. Zo kunnen transacties zonder tussenkomst van gereuleerde instellingen eenvoudig, snel en relatief anoniem met wereldwijde bestemmingen worden uitgevoerd. Dit maakt het mogelijk om vermogen te verplaatsen of de herkomst daarvan te verhullen. Gezien cryptowallets en -adressen niet zijn gekoppeld aan de naam van een natuurlijk persoon, verleent dat hiermee anonimiteit. In 2025 heeft de FIU Nederland verschillende constructies van witwassen via cryptovaluta toegevoegd aan de lijst met witwastypologieën.³

1 FIU-Nederland, 15-07-2025. Honderden vonnissen ontrafeld tot waardevolle witwastypologieën. Geraadpleegd via: <https://www.fiu-nederland.nl/honderden-vonnissen-ontrafeld-tot-waardevolle-witwastypologieen/>

2 FIU-Nederland (2025). Jaaroverzicht FIU-Nederland 2024. Geraadpleegd via: <https://www.fiu-nederland.nl/wp-content/uploads/2025/07/FIU-NL-jaaroverzicht-2024.pdf>

3 FIU-Nederland (2025). Typologieën. Geraadpleegd via: <https://www.fiu-nederland.nl/typologieen/>

Vaker signalen van hypotheekfraude en zorgfraude

In het vorige AVB is gesignaleerd dat er regelmatig gebruik gemaakt wordt van fictieve dienstverbanden om een lening of hypotheek te kunnen krijgen. Dit komt in de Eenheid Den Haag nog steeds voor. Zo werden op grote schaal, door tussenkomst van administratiekantoren en tussenpersonen, vervalste inkomens- en/of vermogensgegevens opgevoerd ten behoeve van hypotheekaanvragen. Hierbij is het zorgwekkend dat men vervolgens in staat is om aan de maandelijkse hypotheeklasten van de banken te voldoen, terwijl het legale inkomen hiervoor niet toereikend is. Dat impliceert een onbekende inkomende (criminele) geldstroom bij deze personen. Het komt ook veelvuldig voor dat criminelen, of personen die aan hen gelieerd zijn, werken met fictieve dienstverbanden om op oneigenlijke gronden zoveel mogelijk uitkeringen en toeslagen aan te vragen. Dit ondermijnt het stelsel van sociale voorzieningen in Nederland.

In de Eenheid Den Haag, maar ook landelijk, worden vaker signalen van zorgfraude gezien. Hierbij verlenen criminelen als ongediplomeerde partijen zorg aan derden, waarbij het vaak gaat om zorg aan kwetsbare doelgroepen zoals ongedocumenteerde vreemdelingen. De zorg wordt daadwerkelijk uitgevoerd, zij het zonder de vereiste kwalificaties, of alleen op papier geleverd. De opbrengsten uit dergelijke fraudes worden vervolgens snel omgezet of doorgeboekt. Het is voorstelbaar dat deze vorm van fraude kan leiden tot schrijnende of zelfs gevaarlijke situaties voor de patiënt of cliënt.

10

Mensenhandel en migratiecriminaliteit

Mensenhandel is een vorm van criminaliteit, waarbij de persoonlijke en/of de lichamelijke integriteit van slachtoffers ernstig wordt geschaad. Mensenhandel is te onderscheiden in vier vormen: seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en (gedwongen) orgaanhandel. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de huidige ontwikkelingen op de drie focusgebieden van mensenhandel in de Eenheid Den Haag.¹ Daarnaast wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen met betrekking tot (maatschappelijke onrust naar aanleiding van) migratiestromen.

Mensenhandel

Op basis van verschillende politiebronnen is inzicht verkregen in het aantal registraties, aangiftes en signalen van mensenhandel.

uitbuiting wordt het onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en internationale seksuele uitbuiting. In het geval van binnenlandse seksuele uitbuiting heeft zowel de werving als de daadwerkelijke uitbuiting plaatsgevonden in Nederland, bij internationale seksuele uitbuiting

Tabel 1. Registraties, signalen en aangiftes van mensenhandel in 2023-2025²

		BVH-registraties mensenhandel		Veredelde signalen mensenhandel		Aangiftes mensenhandel	
		Aantal	% van totaal aantal registraties	Aantal	% van totaal aantal signalen	Aantal	
Seksuele uitbuiting	2023	104	83%	86	75%	20	80%
	2024	87	71%	100	68%	14	82%
	2025-1	22	65%	30	64%	4	67%
Criminele uitbuiting	2023	8	6%	19	17%	4	16%
	2024	20	16%	44	30%	3	18%
	2025-1	6	18%	17	36%	2	33%
Overige vormen (o.a. gedwongen bedelarij)	2023	14	11%	2	2%	1	4%
	2024	15	12%	3	2%	0	0%
	2025-1	6	18%	0	0%	0	0%

Seksuele uitbuiting nog steeds meest voorkomende vorm

Net als in 2023 is seksuele uitbuiting de meest voorkomende vorm in de Eenheid Den Haag in 2024 en 2025, dit betreft meer dan de helft van de registraties en signalen. Het gaat hier in de meeste gevallen om vrouwelijke slachtoffers die worden uitgebuit in de (onvergonde) thuisprostitutie. Deze vrouwen worden via sekscontactadvertentiesites aangeboden aan klanten en bieden seksuele diensten aan vanuit woningen. Bij seksuele

heeft de werving plaatsgevonden in het buitenland en de uitbuiting in Nederland. Iets meer dan de helft van de signalen in 2024 heeft betrekking op binnenlandse seksuele uitbuiting (60%), ten opzichte van 37% internationale seksuele uitbuiting.³ Wanneer we kijken naar de slachtoffers van beide vormen, valt op dat slachtoffers van binnenlandse seksuele uitbuiting gemiddeld jonger zijn dan die van internationale seksuele uitbuiting (respectievelijk 23 tegen 31 jaar). Dit komt ook terug in landelijke cijfers van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel

1 De Intelcel van de Eenheid Den Haag richt zich voornamelijk op seksuele en criminele uitbuiting. Omdat de politie geen primaire taakstelling heeft op het thema arbeidsuitbuiting en (gedwongen) orgaanhandel in Nederland niet tot nauwelijks voor komt, wordt hier geen actuele informatiepositie op onderhouden.

2 Naast registraties in het systeem Basisvoorziening Handhaving (BVH) en aangiftes van mensenhandel wordt er ook gewerkt met signalen vanuit de Domein overstijgende Informatiegestuurde Werkwijze (DIGW). Binnen DIGW wordt er middels bepaal de zoektermen gezocht naar 'verborgen' signalen van mensenhandel in BVH. Deze signalen komen vervolgens bij de opsporing, waar deze worden doorzocht en veredeld.

3 In het geval van binnenlandse seksuele uitbuiting heeft de werving en uitbuiting plaatsgevonden in Nederland. Bij internationale seksuele uitbuiting heeft de werving plaatsgevonden in het buitenland en de uitbuiting in Nederland.

Geweld tegen Kinderen en CoMensha.⁴ Bij de verdachten is er nauwelijks verschil in gemiddelde leeftijd tussen de twee vormen van seksuele uitbuiting.

In het vorige Veiligheidsbeeld werd beschreven dat er in de Eenheid Den Haag in de afgelopen jaren een stijging is van het aantal Latijns-Amerikaanse sekswerkers (met name uit Colombia en Venezuela) die - vermoedelijk onder dwang - werkzaam zijn in woningen. Aangezien er bij Latijns-Amerikaanse sekswerkers veelal sprake is van illegaal verblijf, is er ook sprake van een mensensmokkel-component. Zo is de persoon die faciliteert, bijvoorbeeld onderdak verschaft, strafbaar aan mensensmokkel.^{5 6} In 2024 en 2025 zien we geen veranderingen in deze trend. Deze ontwikkeling heeft zich doorgezet in 2024. Het aantal registraties van mensensmokkel in de Eenheid Den Haag is geleidelijk opgelopen van zes registraties in 2019 naar 25 registraties in 2024, waarin het met name gaat om sekswerkers uit niet-EU landen die (illegaal) in Nederland actief zijn.

Trend: Online seksuele uitbuiting op OnlyFans

Het internet biedt sekswerkers de mogelijkheid om ook via onlinekanalen hun diensten te organiseren en aan te bieden. Bij de politie komt dan ook (landelijk) in toenemende mate informatie binnen over het gebruik van platforms voor het verkopen van seksuele content, zoals OnlyFans. Het aantal 'creators' en klanten op OnlyFans is tijdens de lockdowns gedurende de Covid-19 pandemie flink gestegen. Hierbij zijn er steeds meer zorgen over de 'modellen' die seksuele content aanbieden. Zo zouden er 'e-pimps' (mensenhandelaren) actief zijn die als 'manager' fungeren en een groot deel van de inkomsten van de 'modellen' inhouden voor hun werkzaamheden.⁷ De inkomsten van de 'e-pimps' hangen veelal af van de diensten die 'modellen' aanbieden, waardoor deze veelal worden gedwongen om (tegen hun wil) steeds extremere content te maken. Vooralsnog zijn er geen cijfers over deze vorm van seksuele uitbuiting binnen de Eenheid Den Haag beschikbaar.

Steeds meer aandacht voor en zicht op criminele uitbuiting

Uit het vorige Veiligheidsbeeld bleek dat er steeds meer aandacht voor criminele uitbuiting als vorm van mensenhandel is. Zowel in de media als vanuit de wetenschap verschijnen er ook in 2024 en 2025 berichten en onderzoeken over criminele organisaties die minderjarigen (online) ronselen en deze inzetten voor het plegen

van criminele activiteiten. Daarnaast zijn er in de eerste helft van 2025 verschillende gerechtelijke uitspraken geweest waarin een verdachte is veroordeeld voor criminele uitbuiting. Hierdoor wordt het kader van de mogelijkheden voor de opsporingsdiensten scherper. In de Eenheid Den Haag is zowel het absolute aantal als het aandeel registraties en signalen van criminele uitbuiting in 2024 en de eerste helft van 2025 toegenomen.

In een analyse van Europol uit 2025 wordt het inzetten van minderjarigen voor de (zwarte) georganiseerde misdaad expliciet als werkwijze benoemd.⁸ Jongeren worden geronseld en zouden worden misbruikt als 'wegwerpartikelen' door hen klussen te laten uitvoeren tegen een geringe vergoeding, waardoor de criminele netwerken zelf buiten beeld blijven. Ook in de signalen van criminele uitbuiting in de Eenheid Den Haag komt betrokkenheid van criminele netwerken naar voren. Zo had ongeveer een derde van de signalen in 2024 en de eerste helft van 2025 betrekking op het gedwongen plegen van drugsdelicten. Hoewel het in totaal om kleine aantallen gaat, zijn er onder deze slachtoffers grofweg twee risicogroepen te onderscheiden. De eerste risicogroep bestaat uit veelal kwetsbare personen (met onder andere verslavingsproblematiek), die moeilijk weerstand kunnen bieden. Deze groep is relatief ouder (40 jaar of ouder) en wordt vaak door kennissen uit hun directe netwerk geronseld om drugs te verkopen. De tweede risicogroep bestaat uit minderjarige (kwetsbare) jongeren die – volgens de ouders – 'foute vrienden' hebben. Ze vertonen problematisch gedrag thuis of op straat (bijvoorbeeld geregeld betrokken raken bij conflicten) en hebben vaak al veel politieregistraties. De meldingen over deze minderjarige slachtoffers komen veelal vanuit de ouders of zorgverleners die betrokken zijn bij de jeugdigen of het gezin. Naast het (gedwongen) plegen van drugsdelicten zijn er signalen dat deze risicogroep ook wordt ingezet om aanslagen met explosieven bij woningen te plegen. Deze jongeren verkeren vaak om persoonlijke en sociaaleconomische redenen in een kwetsbare situatie en zijn hierdoor gemakkelijk te beïnvloeden door ronselaars op Snapchat. Uit financiële motieven stemmen zij vaak in met de opdracht. Het uitvoeren van dergelijke klussen heeft vaak een grote gevaarstelling, waarbij de jongeren de desastreuze gevolgen voor henzelf en de slachtoffers niet kunnen overzien.

Migratiestromen en maatschappelijke onrust

Ondanks de afnemende instroom van asielzoekers

4 Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2024). Monitor mensenhandel 2019-2023. Nationaal Rapporteur.

5 Expertisecentrum Mensenhandel & Mensensmokkel (EMM) (2024). Mensenhandel in beeld: fenomeenbeeld 2024. EMM.

6 Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel geweld tegen kinderen (2024). Latijns-Amerikaanse sekswerkers als slachtoffers van mensenhandel in Nederland. Nationaal Rapporteur.

7 BNR, 26 oktober 2023. OnlyFans verdient miljarden, maar seksuele uitbuiting neemt toe. Geraadpleegd via: <https://www.bnr.nl/nieuws/technologie/10529078/onlyfans-verdient-miljarden-maar-seksuele-uitbuiting-neemt-toe>

8 Europol (2025). European Union Serious and Organized Crime Threat Assessment – The changing DNA of serious and organized crime.

staat de asielketen nog steeds onder druk en worden nog steeds nieuwe (nood)opvanglocaties gezocht de aankomende jaren. Hiertoe is op 1 februari 2024 de Spreidingswet in werking getreden. De wet moet bijdragen aan het realiseren van voldoende opvangplekken, door deze op een eerlijke manier over alle gemeenten in Nederland te verdelen. In de Eenheid Den Haag zijn ook diverse (nood)opvangplekken gerealiseerd of gepland om gerealiseerd te gaan worden. Echter, er is in afgelopen regeerperiode onduidelijkheid ontstaan over het al dan niet intrekken van de Spreidingswet. Een eventuele intrekking ervan kan mogelijk leiden tot een (nog groter) tekort aan opvangplaatsen.

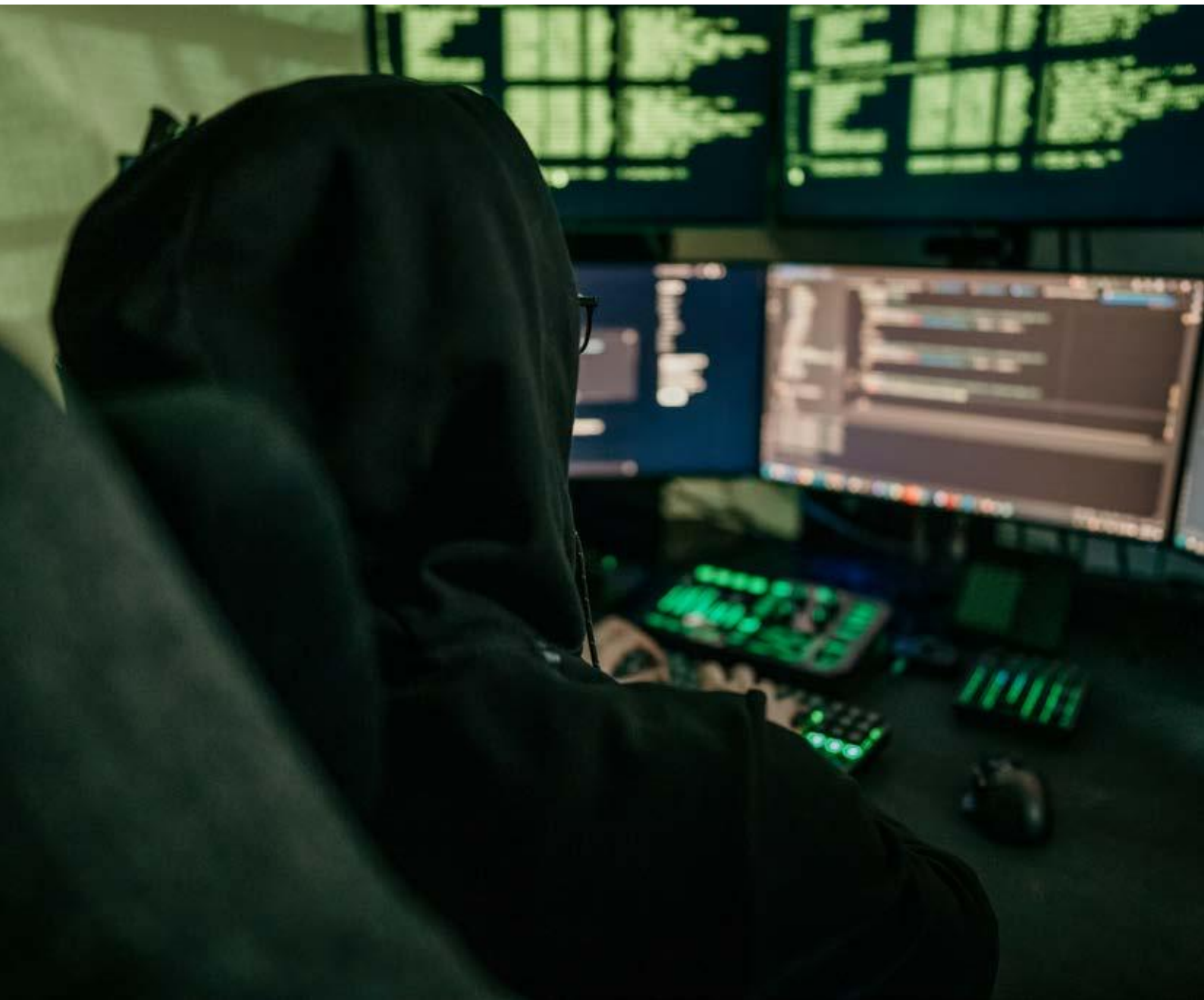
Recent zijn er in toenemende mate alleenreizende minderjarige vreemdelingen (AMV) naar Nederland gekomen, waarvan veruit de grootste groep de Syrische nationaliteit heeft. Langzamerhand is deze groep met de Syrische nationaliteit steeds negatiever in beeld gekomen, ook op verschillende plekken binnen de Eenheid Den Haag, waarbij met name jongens in de leeftijd van 16/17 jaar overlast veroorzaken en zich bezighouden met criminele activiteiten. Vanwege de frequente herplaatsingen van de AMV'ers is een landelijke aanpak het meest effectief. De politie wil graag tot een gezamenlijke aanpak komen, met partners zoals het NIDOS en het Openbaar Ministerie.

In 2024 en de eerste helft van 2025 is er verder sprake van toenemend protest tegen de komst van opvanglocaties, ook in de Eenheid Den Haag. Ook lijkt de intensiteit van protest toe te nemen, waardoor de politie in toenemende mate heeft moeten optreden en aanhoudingen heeft moeten verrichten. Ook heeft dit geleid tot onder andere het opleggen van gebiedsverboden. In sommige gevallen heeft het protest invloed gehad op de besluitvorming en geleid tot het stoppen van de plannen voor een locatie. Inmiddels lijkt er ook sprake te zijn dat niet alleen lokale inwoners protesteren, maar dat ook vanuit het land mensen (georganiseerd) mee protesteren. Enkele leden vanuit de landelijke en lokale politiek sluiten zich aan bij de protesten, waardoor de demonstranten zich steeds meer gesteund voelen. Het lijkt er niet op dat deze trend aan het ombuigen is.

De onduidelijkheid over de spreidingswet, het gedrag van de AMV'ers en politieke uitingen waarin asielzoekers regelmatig worden aangewezen als oorzaak van maatschappelijke problemen, hebben een negatief effect op de discussie over asielproblematiek en leiden tot een toenemende polarisatie. Het recht in eigen handen nemen voelt daarom voor velen 'gerechtvaardigd', omdat men vindt dat de politiek niets doet.

11

Online criminaliteit

De sterk gedigitaliseerde samenleving genereert een gunstige gelegenheidsstructuur voor criminaliteit. Hierdoor is het werkaanbod voor de politie in de afgelopen jaren veranderd en hebben steeds meer delicten een digitale component. Online criminaliteit waarvan burgers melding of aangifte doen bij de politie betreft voornamelijk online fraude. Naast de ontwikkelingen op het vlak van online fraude, worden in dit hoofdstuk ook ontwikkelingen rondom sextortion, ransomware en cyberaanvallen besproken.

Online fraude in technisch opzicht versimpeld, maar ook complexere cyberaanvallen

Aan de ene kant is online criminaliteit minder technisch van aard geworden. Op basis van politieregistraties zien we in 2024-2025 - en dan vooral op het vlak van online fraude - namelijk een verschuiving van cybercrime (ICT is zowel doel als middel) naar gedigitaliseerde criminaliteit (ICT is alleen het middel): het aandeel cybercrime neemt af en het aandeel gedigitaliseerde criminaliteit neemt toe ten opzichte van het totaal aantal registraties over online criminaliteit. Dit kunnen we deels verklaren door de inzet van technische maatregelen van met name banken waardoor het lastiger is geworden om een bankomgeving te hacken. Hierdoor maken oplichters vaker gebruik van technieken zoals social engineering om slachtoffers ertoe te bewegen zelf geld over te maken, of gaan ze bij slachtoffers langs de deur om bankpassen en waardevolle spullen buit te maken.

Aan de andere kant is online criminaliteit complexer geworden. Ransomware-groepen passen meervoudige afpersing toe door niet alleen de data te versleutelen, maar ook te dreigen met publicatie ervan of de data door te verkopen. Daarnaast maakt generatieve AI het mogelijk om cyberaanvallen sneller, geautomatiseerd en op grotere schaal uit te voeren. Ransomware-groepen maken bijvoorbeeld gebruik van generatieve AI om overtuigende phishingmails te maken, malware te ontwikkelen en onderhandelingssteksten te automatiseren.¹ Echter, in de politieregistraties blijven we vooral “eenvoudige” online fraude zien.

Verschuivingen in online fraude, blijft hardnekkig probleem

Vooraf tijdens de coronaperiode was er - zowel landelijk als in de Eenheid Den Haag - een piek in het aantal registraties van online fraude, gevolgd door een daling. In 2024 is er weer een lichte toename van online fraude zichtbaar. Binnen de Eenheid Den Haag komen we dan uit op bijna 11.000 registraties. Dat is 9% hoger dan in 2019 en duidelijk boven het niveau van vóór 2019. In het eerste half jaar van 2025 blijft het aantal registraties op hetzelfde niveau als in 2024.

De verschijningsvormen die het meest voorkomen blijven

aan- en verkoopfraude en bankhelpdeskfraude. Zoals ieder jaar zien we zowel aanpassingen van een werkwijze binnen verschijningsvormen als verschuivingen tussen verschijningsvormen. Zo is hulpvraagfraude in de afgelopen jaren afgenomen. Hierbij doet de oplichter zich via social media, email, sms of WhatsApp voor als een bekende waarbij hij/zij aangeeft dringend geld nodig te hebben, bijvoorbeeld voor het betalen van een rekening. Mogelijk wordt er minder hulpvraagfraude gepleegd in Nederland door diverse bewustwordingscampagnes en ook zijn er signalen dat de daders hun focus verlegd hebben naar het buitenland. Bankhelpdeskfraude is echter toegenomen in de afgelopen jaren. Hierbij doet de dader zich voor als bankmedewerker en benadert het slachtoffer telefonisch. De dader overtuigt het slachtoffer dat hij/zij geld moet overmaken naar ‘veilige’ rekeningnummers en/of de oplichter komt de bankpas ophalen.

Bij de laatste variant wordt bankhelpdeskfraude soms gecombineerd met de werkwijze waarbij personen zich voordoen als nepagent. Vooral in 2022 was er een opvallende stijging en in 2024 nemen de aantallen zelfs nog wat verder toe. Het totale schadebedrag van bankhelpdeskfraude was in 2023 gedaald naar €4 miljoen, maar stijgt in 2024 weer naar €6 miljoen.

Ook bij andere vormen van fraude met internetbankieren zien we dat de bankomgeving van slachtoffers minder vaak wordt gehackt. Daarvoor in de plaats zien we dat er vaker valse betaalverzoeken worden verstuurd in het kader van digitale factuurfraude (bijvoorbeeld van de Belastingdienst).

Verder is beleggingsfraude een groeiend probleem. In 2024 was er een forse toename van het aantal registraties (+50%), al lijkt de omvang in 2025 weer wat terug te lopen. Wat betreft de financiële schade staat dit delict op nummer één (€7,6 miljoen in 2024). Bij beleggingsfraude worden slachtoffers meestal overgehaald om geld te investeren in cryptovaluta (zoals Bitcoins), waarbij slachtoffers uiteindelijk niets terugzien van hun inleg en de zogenaamde rendementen.

Zoals in eerdere beelden is aangegeven, heeft online fraude niet alleen financiële gevolgen. Een recent onderzoek toont wederom aan dat slachtoffers van onli-

1 Cybercrimeinfo (2025, 28 juli). De stille pandemie van 2025, ransomware explodeert wereldwijd en blijft onzichtbaar. Geraadpleegd via: https://www.ccinfo.nl/menu-onderwijs-ontwikkeling/cybercrime/ransomware/2630253_de-stille-pandemie-van-2025-ransomware-explodeert-wereldwijd-en-blijft-onzichtbaar?utm_source=Laposta&utm_campaign=Nieuwsbrief+377&utm_medium=email

ne criminaliteit op verschillende vlakken meer impact ervaren dan slachtoffers van traditionele criminaliteit. Zo ervaren slachtoffers van online criminaliteit direct na het incident vaker gevoelens van wanhoop, psychische shock en hulpeloosheid dan slachtoffers van traditionele criminaliteit.²

Slachtoffer- en verdachtenprofiel online fraude weinig veranderd

Wat betreft het slachtofferprofiel is het beeld ongewijzigd: ouderen worden vooral getroffen door bankhelpdeskfraude en hulpvraagfraude, terwijl de meeste slachtoffers van fraude met onlinehandel (en andere vormen van fraude, zoals misbruik accounts voor bestellingen) tussen de 18 en 54 jaar zijn. Uit de literatuur blijkt dat bij online fraude sprake is van herhaald slachtofferschap. Hier wordt vanuit de politie momenteel een landelijke analyse naar uitgevoerd.

Ook het verdachtenbeeld verandert nauwelijks. Net zoals voorgaande jaren zijn de verdachten die in beeld komen voor de meeste vormen van online fraude voor een substantieel deel jongvolwassen mannen tussen de 18 en 24 jaar. Bij fraude met onlinehandel valt wel op dat de verdachten relatief vaak minderjarig zijn; een vijfde van de verdachten is 17 jaar of jonger. Net zoals de voorgaande jaren zijn er onder de verdachten relatief veel “loopjongens”.

Online en traditionele delicten gaan vaak hand in hand. Uit analyses naar de verdachten van online criminaliteit uit de eenheid Den Haag komt naar voren dat deze personen ook betrokken zijn bij traditionele delicten, voornamelijk vermogensmisdrijven en in mindere mate geweldsmisdrijven en drugscriminaliteit. Er zijn signalen dat problematische jeugdgroepen zich, naast traditionele criminaliteit, ook bezighouden met online criminaliteit. Echter, bij de politie is de informatiepositie waarschijnlijk niet toereikend genoeg om deze overlap goed vast te kunnen stellen. De informatie hierover is vooral anekdotisch van aard.

Stijging registraties sextortion

Sextortion is afpersing met seksueel beeldmateriaal van het slachtoffer. Bij dit delict gaat het om veel kleinere aantallen dan bij online fraude, maar het heeft wel een relatief grote impact (het raakt de lichamelijke integriteit) en de meldingsbereidheid bij deze vorm van online criminaliteit is laag. In de afgelopen jaren is er zowel landelijk als binnen de Eenheid Den Haag sprake van een stijging in het aantal meldingen en aangiftes over sextortion. Binnen de eenheid gaat het om een stijging van 70

registraties in 2020 naar 153 registraties in 2024 (en stijging zet zich door in 2025).³

In de meeste gevallen heeft de dader een financieel motief en verloopt het contact tussen dader en slachtoffer via social mediakanalen. Slachtoffers van financiële sextortion zijn meestal mannen tussen de 18 en 24 jaar oud. Slachtoffers van seksuele sextortion (afpersing gericht op het verkrijgen van meer beeldmateriaal of dat het slachtoffer andere seksuele handelingen verricht) betreffen voornamelijk vrouwen. De impact van sextortion op slachtoffers kan enorm zijn. Bij sextortion komen weinig verdachten in beeld, maar het is evident dat sprake is van verschillende soorten daders. Het kan gaan om individueel opererende daders (vooral bij seksuele sextortion) of om groepen die sextortion als een lucratief verdienmodel zien en meerdere slachtoffers maken (vooral bij financiële sextortion).

Ransomware grote bedreiging voor de digitale veiligheid

De impact van ransomware-aanvallen kan groot zijn, omdat vitale processen verstoord kunnen worden en gevoelige data op straat kan komen te liggen. Daarnaast kunnen aanvallen leiden tot een domino-effect: niet alleen primaire slachtoffers worden geraakt, maar ook hun klanten en partners.⁴ Vooral organisaties in de sectoren informatie en communicatie, groot- en detailhandel, en de industrie zijn in 2024 getroffen door ransomware groepen.⁵ Ook de gezondheidszorg en toeleveranciers daarvan blijven een gewild doelwit. Daarvan is ook een recent voorbeeld in onze eenheid; in juli 2025 is een laboratorium in Rijswijk getroffen door een ransomware-aanval van de groep Nova. Hierbij zijn de (medische) gegevens van bijna een half miljoen vrouwen gestolen die meededen aan het bevolkingsonderzoek voor baarmoederhalskanker. Een deel van de data is al online verschenen.

Toename cyberaanvallen gerelateerd aan geopolitieke spanningen

De geopolitieke spanningen zijn het afgelopen jaar verder opgelopen. Zoals in de vorige beelden is beschreven, leveren deze spanningen risico's op voor het digitale domein. Te denken valt aan cyberaanvallen door statelijke actoren en hacktivisten, maar ook onze afhankelijkheid van Amerikaanse technologie vormt een risico. Hoewel cyberaanvallen in relatie tot geopolitieke spanningen hebben geleid tot verstoringen in ons land, hebben dergelijke aanvallen tot op heden geen ontwrichtend effect gehad op de Nederlandse maatschappij.

2 Van Steden, R., Ter Woerds, S., Merk, A., Schuppers, K., Willekers, M., Valk- van Waarde, D., Jansen, R. & Ruiten, S. (2025). Online Blauw. Een onderzoek naar de rol van basisteams in de aanpak van digitale criminaliteit en ervaringen van slachtoffers met de politie. Politie & Wetenschap.

3 Hierbij gaat het deels om een registratie-effect doordat we binnen het politiesysteem BVH beter zicht hebben gekregen op deze vorm van criminaliteit (op basis van de Landelijke Cybercrimequery).

4 Nationaal Cyber Security Centrum [NCSC] (2024). Jaarbeeld Ransomware 2023. Publicatie | Nationaal Cyber Security Centrum. Geraadpleegd via: <https://www.ncsc.nl/documenten/publicaties/2024/februari/22/jaarbeeld-ransomware-2023>

5 Nationaal Cyber Security Centrum [NCSC] (2025a). Jaarbeeld Ransomware 2024. Geraadpleegd via: <https://www.ncsc.nl/documenten/publicaties/2025/02/17/jaarbeeld-ransomware-2024>